

Ulusal ekonomi ve arttırma kongresi toplandı

Halkın tasarruf hesapları 75 milyona varmış bulunuyor

- Evlere iyi ve güzel âdetler sokulacaktır. Eski türk cemiyetinde, kadınlık bilgisi ve misafirperverliğin en kuvvetli miyarı sayılan şurup ve reçel usulünün ihyasına çalışılacaktır.
- Kılar ananesi, bir taraftan millî mahsullerimizin yoğunaltımını arttıracak, diğer taraftan türk evinin ziyneti olacaktır.
- Halkın yerli malı kullanma heyecanını, sömürerek fena mal çıkaran fabrikaların isimleri yayılacak, bunlar, endüstrimizin kara listesi olacaktır.
- Millî fabrikalarımızın mamullerine yabancı firmaların adları ve yabancı isimler konularak millî endüstrinin istismarına imkân verilmeyecektir.
- Hedeflerden biri de şudur: millî tasarrufu ilk plânda 100 milyona çıkarmak...
- Tasarruf kelimesini hiçbir vakit, milletin istihlâk kabiliyetini daraltan, hayat standardını düşürten menfi mânâda kullanmak istemiyoruz.

Dün verilen kararlardan

Milletin alım kabiliyeti ve istihlâk gücü gittikçe artıyor

Ulusal Ekonomi ve arttırma kurumu umumî kongresi dün kurum başkanı ve Milli müdafaa vekili Kâzım Özalpın reisliğinde Halkevinde toplanmıştır.

Bir ikinci reis, iki kâtib seçildikten sonra; son iki yıllık çalışma raporu ve bilançolarla varidat ve sarfiyatı ihtiva eden hesap raporları tetkik ve tasdik edilmiş, merkezi umumî ibra edilmiş, 937 ve 938 senelerine aid bütçeler kabul edilmiştir.

Eski umumî merkez azaları yeniden seçilmiş ve yedek azâlıklara Bn. Nakiye Elgün, Bn. Seniha Hızal, BB. Cevdet Kerim İncedayı, Rifat Vardar, Ziya Karamursal, Dr. Mithat Altok, Süleyman Sırrı İçöz; mürakipliklere BB. Naşid Uluğ, İsmet Akkoyunlu, yedek mürakipliklere Veli Necdet, Rauf Baykal seçilmişlerdir. Merkezden ayrılmış olan eski Türkofis reisi B. Meccet Alkinin yerine Türkofis reisi B. Burhan Zihni seçilmiştir.

Kongre Bayan Nakiye Elgünün teklifiyle Cumhuriyet Reisi Atatürke, Kamutay Başkanına, Başbakan İsmet İnönüne ve Parti Genel Sekreterliğine bağlılık, sevgi ve saygılarının bildirilmesi ve Bay İncedayının teklifiyle de Cumhuriyet Halk partisi büyük kongresinde nizamnameye konan kayda göre kurumun parti teşkillerine dahil olabilmesi için lâzımgelen formalitenin yapılması alkışlarla ve ittifakla kabul edilmiştir.

Bundan sonra şubelerden gelen dilekler okunarak bunlara riyasetin lâzımgelen cevabı vermesi ve lüzumlu teşebbüslerin yapılması kararlaştırılmış ve

(Sonu 7. inci sayfada)

Kamutayda

Bütçe müzakeresi pazartesi başlıyor

Kamutay, dün Hilmi Uranın başkanlığında toplanmışsa da ruznamede mevcut maddelerin tevziinden itibaren 48 saat geçmediğinden pazartesi günü toplanmak üzere toplantısına nihayet vermiştir.

Kamutay başkanlık makamının teklifi üzerine pazartesiden itibaren başlanacak olan bütçe müzakereleri esnasında her gün toplanılmasına ve bütçe dışındaki maddelerin perşembe günü yapılacak toplantılarda müzakere edilmesine karar verilmiştir.

Gelecek kamutay toplantısı pazartesi yapılacaktır.

İsmet İnönü Pariste

Paris, 21 (A.A.) — Türkiye Başvekili İsmet İnönü Londradan buraya gelmiştir.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu nun dünkü kongresinde bulunanlar.

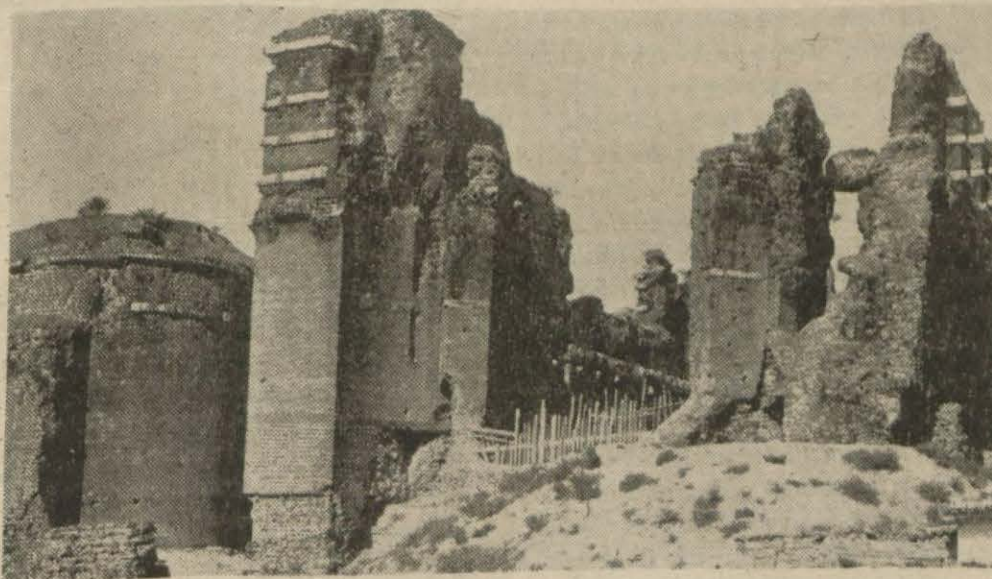
Cenevre Konseyinin Konuşacağı işler

Cenevre, 21 (A.A.) — Milletler cemiyetinin 97 inci âdi toplantı devresi pazartesi günü B. Okuvedo (Ekvator) ün reisliği altında açılacaktır. İçtimada müzakere edilecek olan başlıca meseleler şunlardır:

“İspanyanın müracaati, Sancak meselesi, tethişçiliğin enternasyonal tenkili, mültecilere yapılacak enternasyonal yardım, geçenlerde ölmüş olan baron Rolin Jak Mins (Belçika) in yerine La Hey divanına bir azâ seçilmesi. Mısırın cemiyete kabulü için çarşamba günü fevkalâde bir toplantı yapılacaktır. B. Politis (Yunanistan) in reisi seçilmesi ihtimali vardır.

Milletler cemiyeti konseyinin çalışmalarına sekiz dış bakanı iştirâk edecektir: BB. Eden, Delbos, Aras, Bek, Antonesko, Sandler, Litvinof, Munters.

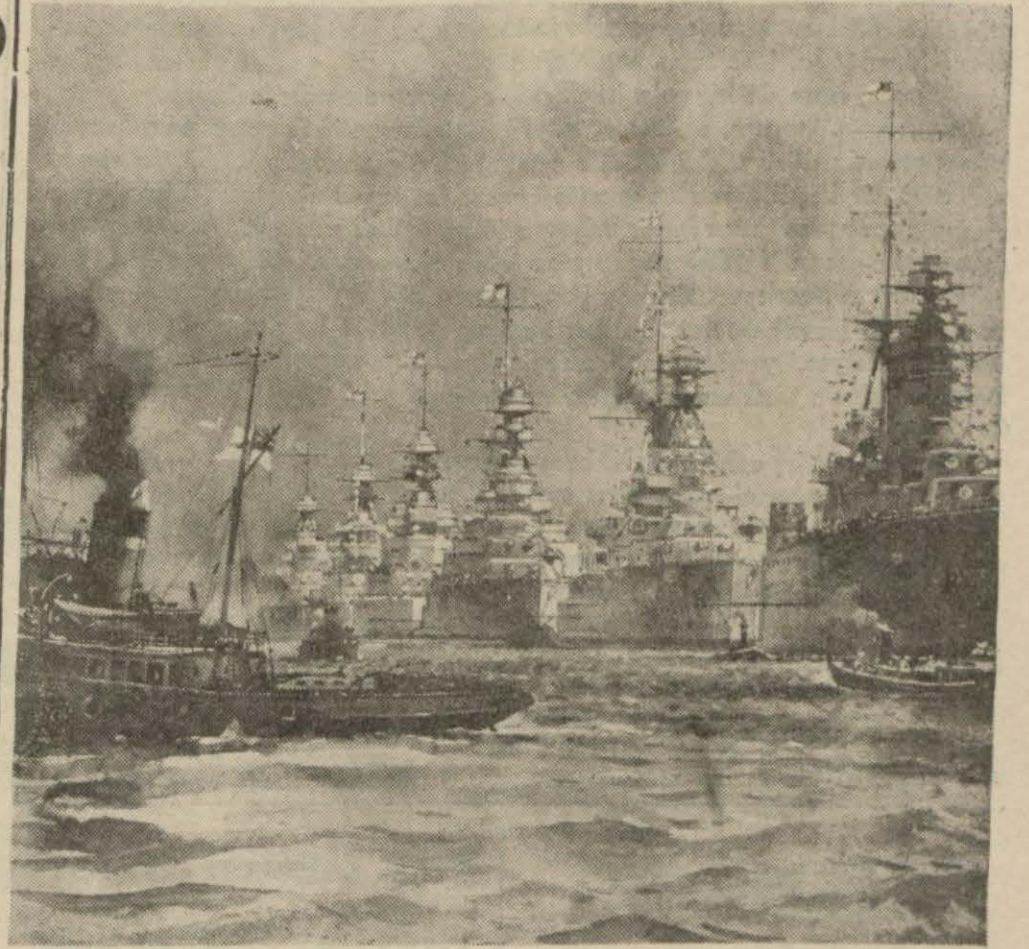
Bergama kermesi bugün açılıyor

Bergamada bulunan tarihi eserler

Bergama kermesi bugün açılmaktadır. Şehrimizden de kalabalık bir grup seyahate iştirak etmektedir. Kermes için zengin bir program hazırlanmıştır. Tafsilatı ikinci sayfamızda bulacaksınız.

Spithid'deki geçid resminden sonra

İngiliz donanmasının cüzütamlarından birkaçı

İngiliz kralı muhtelif gemileri teftiş etti

Portsmut, 21 A.A.) — Dünkü muazzam bahri geçid resmi, gece geç vakit donanmanın aydınlatılması ve havaî fişekler atılması suretiyle yapılan eğlencelerle sona ermiştir. Mehtapların ve fişeklerin yakılması işareti kralın bulunduğu yattan verilmiştir. Şevk ve sevinç içinde bulunan halk, sonsuz alkışlar koparıyor, projektörler göğü tenvir ediyordu.

Kıral, geceyi “Viktoria and Albert, yatında geçirdikten sonra bu sabah gemileri ziyaret etmiştir. Kıral Nelson, Rodney ve Küin Elizabeth gemilerini dikkatle teftiş etmiştir. Nihayet en yeni kruvazör olan 9.000 ton hacmi istabisinde ve 6 pusluk toprakla mücehhez bulunan Suthampton kruvazörünü ziyaret etmiştir.

Kıral, bilhassa üçer toplu taretlerle bu taretlerin modern teçhizatının mümeyyiz vasfını teşkil eden deniz tayyarelerine mahsus hangarlara karşı büyük bir alâka göstermiştir.

Kıral ve kraliçe, öğleden sonra Londra'ya döneceklerdir.

Bugün

12

sayfadır

19 Mayıs bayramında

Atatürkle büyüklerimize çekilen tazim telgrafları ve cevapları

19 Mayıs gençlik ve spor bayramı münasebetiyle yapılan büyük gençlikler esnasında Ankara stadında toplanmış olan halkın içten saygı ve sevgilerinin başta Atatürk olmak üzere büyüklerimize bildirilmesi için almış olan karar üzerine İç işleri bakanı ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya tarafından çekilen telgraflarla karşılıklarını aynen neşrediyoruz. Çekilen tazim telgrafına Atatürk şu cevabı vermişlerdir:

Şükrü Kaya

İç İşleri Bakanı ve C. H. P. Genel Sekreteri. Ankara

19 Mayıs gününün yıldönümünde Ankara Stadyumunda toplanan muhterem yurddaşların ve şuurlu ve gürbüz gençliğin yüksek ve kalbi hislerini bildiren telgrafınızı büyük sevinçle aldım. Teşekkür eder ve Türkün hududu olmıyan yükselme ve ilerlemesinde daimi başarılar dilerim.

K. ATATÜRK

B. Şükrü Kaya tarafından Atatürk'e çekilen telgrafın sureti de şudur:

Atatürk

Cumhurreisi,

Çankaya

Bundan 18 yıl önce vatanın ufuklarında ve milletin ruhunda bütün ümit ışıkları söndürüldüğü ve ye'sin, çaresizliğin kara kâbusu bütün yürekleri sardığı zaman, içinde taşıdığı inan, irade ve sevgi güneşini, saltanat ve hilâfet rejiminin bütün şenâatine rağmen ilk defa Samsun'da milletin ezgin ve bitkin gözleri önünde parlatan ve milletin içinde ve milletin beraber bugünün Türkiye'sini yaratan Atatürke sonsuz minnet ve şükranları mızı sunarken, daima arkasından

(Sonu 7 inci sayfada)

Gündelik

Bir kongre Dolayısıyla

Ulusal Ekonomi ve Arttırma kurumunun dünkü senelik kongresinde okunan rapor, ekonomik gelişmemizin gerçekleşme yolunda olduğunu gösteren belâgatli rakamlarla belirttikten sonra diyor ki: “Bu hayırlı tedbirler sayesinde milletin alım kabiliyeti ve istihlâk gücü seneden seneye yükselmiştir. Bunun en büyük miyarı devlet varidatının, vergilere hiç bir zam olmaksızın, bilâkis, tuz, şeker, hayvan ve saire resimlerinde yapılan fedakârlıklara rağmen, seneden seneye, artmasıdır. Yerli mallarımızın sürümü istihsalin her sahasında ucuzluk, bolluk ve kalite şartlarının artması nisbetinde yükselmektedir.”

İstihsal faaliyetinin plânlaştırıldığı günlerde, hiç şüphesiz, bu faaliyetin gözettiği gaye ve varmak istediği netice, bir taraftan millî ihtiyacı karşılamak, bir taraftan da halkın medenî ihtiyaç çevrelerini genişletip istihlâk gücünü, alım kabiliyetini arttırmaktır. Dünkü kongrede okunan rapor, bu gaye ve neticeye doğru sağlam adımlarla yürüdüğümüzü gösteren belâgatli bir vesika değerindedir.

Uzun zamanlar, devleti bütcesiz yürütmeye çabalamış, sonraları yaptığı bütçelerde de varidatı arttırabilmek için biricik yol olarak, vergilere zam yapmayı düşünmüş olan eski rejim, avuç avuç, kucak kucak, yabancı ülkelere göç eden millet parasını yerli ürünlere bağlamayı, hatırdan geçirmiş de olsa, icra ve tatbik sahasına koyamamıştı. Raporun yukarıki cümleleri devlet ve milletin müşterek emekle yaptığı istihsalin, millet istihlâkını, alım kabiliyetini ve bu-

(Sonu 7. inci sayfada)

Günün içinden:

Halka okutmak için

İç Bakanlığı Matbuat umum müdürlüğünün bütün kalem ve fırça sahiplerini halk için çalışmaya çağırın sesine, yavaş yavaş, bütün gazetelerimizden yankılar geliyor. Bu yankıları, yakında kazanacağımız eserlerin birer müjdecisi sayabiliriz.

İç bakanlığımızın imzasıyla aldığımız mektubda, üzerinde dikkatle durmamız gereken şu cümle vardı: "Halk okuyor; fakat ancak kendisi için yazılmış olan eserleri okuyor.."

Halkın, kendi zevkine uygun geldiği için okuduğu eserlerin tirajını gösteren elli bin rakamı yanında münevverler için yazılıp basılan eserlerin, topu topu, kaç tane satıldığını düşünerek yazıcı ve kitabçılar hem keder, hem de hicabla başlarını eğmek zorunda kalırlar.

Halk yığınlarının, bilhassa, köylünün okuma ihtiyacını karşılamak için Partimiz dört yıldır YURD gazetesini çıkarmakta, baskı sayısı elli bini bir hayli aşan bu gazete, posta kutusu bulunan bütün köylere partinin armağanı olarak ikişer nüsha gönderilmektedir. On beş günde bir çıkan YURD'un bir yanı elde okunmak, bir yanı da divara asılmak için basılıyor. Bu köy gazetesi köylüyü uyandırmak gayreti yanında şimdi devlet, halkın tanıyıp sevdiği kahramanların adını kullanarak yeni yeni, cazib ve faydalı hikâyeler yazmak ve halka okutmak işinde türk münevverlerini kendisiyle işbirliği etmeye çağırıyor.

Bir muharir, eski halk kahramanlarını yeni mevzulara sokarken onlara tango oyunu oynatılmıyacağını söylüyordu. Tabii, bu hikâyeleri bu türlü işlemek bahse mevzu değildir. Esasen, bu işi hiçbir zaman halk yığınının ruhunu, zevkini ve temayüllerini tanımayan kalem sahiplerinden beklemiyoruz.

Böyle bir eser, yazanının heyecanı ile okuyanın zevki arasında bir ahenk yaratmaksızın muvaffak sayılamayacaktır.

Nurettin ARTAM

DÜZELTME: Dünkü fıkramda reaksiyon kelimesi klaksion şeklinde çıkmıştır; düzeltirim. N.A.

İş kanunu Tatbik Hazırlıkları

Ekonomi bakanlığı, iş bölgeleri âmirlerini muvakkaten merkeze çağırmıştır. Amirler iş dairesi reisi B. Enis Behiç Koryürek'in reisliğinde pazartesi gününden beri toplantılarına devam etmektedirler.

Bilindiği üzere, iş kanunu 15 hazi randa yürürlüğe girmiş olacaktır. Komisyon halinde çalışan heyet, yapılacak yeni teşkilâtın ve türlü yerlerde işi kesafetlerine göre kurulacak iş müdürlüklerinin salâhiyetleri ve vazifelerinin muamele tarzları hakkında umumî talimat hazırlamakla meşgul bulunmaktadır.

Bu görüşmeler, en geç, bu hafta sonuna kadar sürecektir. Ondan sonra, yeni teşkilât için yapılacak kadrolarla teşkilâtın faaliyeti hakkında hazırlanan umumî talimatname Vekiller heyetine arz olunacaktır.

Bazı gazetelerde yazıldığı gibi, şu rada burada teşkilât kurulacağı, şu veya bu vazifelerin ihdas olunacağı haberleri, henüz kadro ve talimatname üzerinde çalışıldığına göre, mevsimsizdir.

Kömür sergisi yarın kapanıyor

Enternasyonal kömür sergisi, yarın kapanacaktır. Bu itibarla dün sergi çok kalabalık olmuştur. Serginin uzatılacağı hakkındaki şayialar dolayısıyla sergiyi gezmelerini geri bırakmış olanlar da bugün ve yarın sergiyi gezeceklerindendir; ilk enternasyonal sergimi; ilk açıldığı günü hatırlatan hareketli bir dekor içinde kapanmış olacaktır.

Üsküdarın umumî bina yazımı

Üsküdar kazasında yapılan umumî bina yazımı bitirilmiştir. Finans bakanlığı 1937 finans yılından itibaren Üsküdar'da tarh ve tahakkuk ettirilecek vergilerin yeni gelirler üzerinden yapılmasına karar vermiştir.

Hukuk ilmini Yayma Kurumunun

Tertib ettiği seri konferansların Yirmi ikincisini Askerî temyiz müddei umumîsi hâkim general B. Rifat Taşkın 22.5.1937 cumartesi günü saat 15 de ANKARA HALKEVİNDE verecektir. Mevzu: Millî müdafaa hukuku

Dış ticaretimiz gittikçe artıyor

Dış ticaretimiz hakkında verilen resmî rakamlara göre 937 yılının üç aylık ihracatımız kıymet itibarıyla 1936 nın aynı aylarına aîd 21.007.183 lirasına mukabil 36.652.696 liradır. 1937 deki ilk üç aylık ithalatımız ise 936 nın 20.354.331 lirasına karşı 20.891.422 liradır.

1936 nın ikinci kanun, şubat ve mart aylarında ithalâta nazaran kıymet itibarıyla ihracat 1 e h i n d e kaydedilen 1.652.852 ye karşı 1937 de aynı ayların ihracat lehinde gösterdiği fark ise 15.761.274 liradır.

Umumî mağazalara iştirâk hissesi

Merkezî Ankara olmak üzere kurulacak umumî mağazalar şirketine İstanbul ticaret ve sanayi odası 300 bin, İzmir ticaret ve sanayi odası 75 bin, Mersin ve Adana ticaret ve sanayi odaları 15 şer bin lira ile iştirâk etmektedir.

Ambalâj usullerini tetkik

Ekonomi bakanlığı yaş meyva ihracatımızda çok ehemiyetli bir rol oynayan ambalâj işi üzerinde ehemiyetle durmaktadır. Bakanlık türlü memleketlerin ambalâj usullerini incelemiş ve bu arada Arjantin'den bir sandık ambalâjlanmış üzüm getirtmiştir. Arjantin'den 6 haftada gelebilen bu üzümlerden bir tanesinin bile çürümediği görülmüştür. Bakanlık yurdumuzda tatbiki en olay ambalâj usulünün tesbiti etrafında çalışmalarına devam etmektedir.

Şeker fabrikaları merkezi Ankara'ya naklediliyor

Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketinin muamelât merkezi bu ayın 24 ünde Ankara'ya nakledilmiş olacaktır. Şirketin genel direktörlüğü, genel muhasebesi, ziraat, muamelât ve ticaret servisleri bu tarihten sonra Ankara'da çalışmaya başlayacaklardır. Şirket Yenişehirde Çankaya caddesinde eski Mısır elçiliği binasını almış ve burasını merkez yapmıştır.

Bayrak kanununun tatbik şekli

Husufî bir komisyon tarafından hazırlanan, bayrak kanununun tatbik şekli gösterir nizamname projesi yüksek tasdikle sunulmak üzere başbakanlığa verilmiştir.

Edirne'de bir tayyare istasyonu

İstanbul, 21 (Telefonla) — Edirne'de büyük bir tayyare istasyonu inşaatı için işe başlanmıştır. İstasyonda bir de gümrük teşkilâtı olacaktır.

İzmir fuarına gelecek yunanlılar

İstanbul, 21 (Telefonla) — İzmir fuvarı münasibetiyle türk - yunan ticaret ofisinin tertib ettiği bir seyyah kafilisi fuvar esnasında İzmir'e gelecektir.

Esnaf dispenseri açıldı

İstanbul, 21 (Telefonla) — Esnaf dispenseri ve danışma yurdu bugün vali tarafından açılmıştır.

İstanbul'da istihsal edilen meyva

İstanbul, 21 (Telefonla) — 936 da İstanbul ziraf bölgesinde 23.518.351 kilo muhtelif meyva istihsal edilmiştir.

YANKILAR

Kırk ikindi

Bu sene, Ankaramın meşhur "Kırk ikindi", si, galiba, sahiden kırk ikindi olacık. Sabahleyin evden çıkarken gök yüzü açık, ortalık gün-lük güneşliktir. Padesünüzü almıyır aklınıza bile getirmiyorsunuz. Fla-tâ hava fazlaca sıcak diye hergün yaptığımız sabah yürüyüşünden de vaz geçerek bir nakil vasıtasına at-layıp işinize gidiyorsunuz.

Birkaç saat sonra gök yüzü güne-şe tutulmuş bir fotoğraf kâğıdı gibi, birden kararırıyor. Derken yağ-mur ve rüzgâr...

Birkaç senedir, Ankara havası, kırk ikindilerine bu kadar sadık dav-ranmıyordu: bu sene göreceği gel-miş olacak...

19 mayıs günü bile ha boşandı, ha boşanıyor, diye az mı tasa ettik? Büsbütün boşanmadığını da iddia e-demeyiz ya. Üstü açık tribünlerde oturan ve yahud ayakta duran kaba-bahçin şemsiye açtıklarını gören bir tanıdık, bu manzarayı İngiliz kralı-nın taç giyme töreninde bulunan ka-labalıktan alınmış bir fotoğrafa ben-zetiordu; haksız da değildi.

Pardesü almak, almamak, şemsiye taşımak, taşımamak hususunda sizi tereddüdlere düşürdüğü, bazen an-sızın islanmanıza sebep olduğu için bu kırk ikindiden şikâyet etmek bellikî aklınızdan geçer. Fakat etmeyiniz.. Nasreddin hocamın bir hikâyesinde söylediği gibi ben de size derim ki: — Sıkıntısını siz çekin, ziyanı yok; keyfini kışlar, ekinler, yani büt-tün bir tabiat sürecektir. — N.

Marullar ve hiyarlar :

Sokak satıcılarından bahsedec-giz. Fakat bu sefer, her şeye rağmen bu adamların çıkardığı gürültüden değil, ondan lüzumu kadar şikâyet etmişik; artık yeter: Bunlar, yiyecek satarken sattıkları maddelerin memleketini söylemek itiyadındadır-lar. Meselâ, marul satıyorlarsa bu marul "Yedikulenin, dir. sattıkları hiyarsa muhakkak "Çengelköyü, bostanlarından yetiştiriyor. Bu zavallı satıcılar, bu mevkilerin yüzünü görmemişlerdir. Aradaki mesafenin de ne olacağını bilseler, taze dedik-leri bu nesneleri oralara izafe etmez-ler.

İspanyadaki gönüllüler gibi hi-yarlarla marulların da memleketle-rini değişik mi söylüyorlar, ne dersi-niz?

Bir cürmü meşud !

İstanbul'da bir zabta vaka-sı: "Ahmed isminde birisi Sirkeci'de be-lediye'ye aid umumî bir halâya gir-miştir. Halâdan çıkarken Halid a-dında bir adam: "Ben buranın memu-rum; yüz para ver,, demiştir.

Sahte halâ memuru cürmü meşud halinde yakalanmıştır. Halidin böy-lece bir çok halâlardan para topladığı anlaşılmıştır. Bir sui istimal, yahud bir dolandırıcılık; fakat dolan-dırıcılığın da en iğrenç...

Uçurtma ipleri

Almanya'da her şeyin bir kanuna, bir nizama bağlandığını söyleyen bir ameri-kan dergisi anlatıyor: "Berlin'de uçan

Bergama kermesi açılıyor Şehrimizden de kalabalık bir katile gidiyor

İzmir vilâyetinin son zamanlarda esaslı bir programla üzerinde durduğu yurdu tanıtmak ve turizm çalışmasının en güzel eserlerinden biri olan Bergama kermesi bugün başlamaktadır Kermes tam bir haf-ta devam edecektir

Maarif Cemiyeti okulunun müsameresi

Bir kaç yıldanberi, okullar arasında, yıl sonu müsamerelerini, takdirle seyret-tiğimiz maarif cemiyetinin . sınıfları he-nüz tamamlanmamış - Yenişehirdeki li-sesinin bu ders yılı bitimi dolayısıyla "Ay ışığı" adında bir çocuk opereti ha-zırladığını haber aldık. Baştan başa mü-zikle dolu olan bu operetir dün; bu o.kulunun çok kabiliyetli çocukları tara-fından halkevi sahnesindeki ilk prova-la-rını gördük. Sözü, ahenk ve kafiye-yi, sesi, hareketi ve müziği candan benim-seyen ve maharetle yasağan 150 ye ya-kın yavrularımızın ince ve güzel bir e-seri nasıl canlandırdıklarını heyecanla seyrettik.

Ankaralılar, bu hafta içinde, her halde, şimdiye kadar bir eşi görülmemiş bir müzik hâdisesiyle karşılaşacaklardır.

Eser; ay sonuna kadar beş defa tem-sil edilecektir:

Birinci temsil: 22 mayıs 1937 cumar-tesi günü saat 20 de: talebe velilerine.

İkinci temsil: 23 mayıs 1937 pazar günü saat 14.30 da: talebe velilerine.

Üçüncü temsil: 26 mayıs 1937 çar-şamba günü saat 17 de: ilk, orta, lise ve meslek okullarıyla yüksek okullar öğret-menlerine.

Dördüncü temsil: 29 mayıs 1937 cu-martesi günü saat 20 de: Büyük Millet Meclisine.

Beşinci temsil: 30 mayıs 1937 pazar günü saat 14.30 da: halkevi namıdır.

Karadeniz vapuru İspanyadan geliyor

İstanbul, 21 (Telefonla) — Valensi-yadan 738 ispanyol mültecisi ile hare-ket eden Karadeniz vapuru önümüzdeki çarşamba günü İstanbul'a gelecektir.

İzmir valiliği Bergama kermesinden alınan kanaat ve netice ile, görülecek ve gezilecek birçok köşeleri olan güzel İzmirin kesin tarihi değeri olan merkezlerine de böyle seferler tertib edecektir A-lâkalı makamlar .bu gibi tarih ge-zintilerinin memleketin her köşe-sinde yapılmasını çok faydalı bul-makta ve tervîç etmektedirler. Bergama kermesine şehrimizden de bu tarihi eserleri görmek isti-yen birçok zatlar iştirâk etmekte-dir.

Kermes'in programı şudur:

Akropol tiyatrosunda Şehir tiyatro-su tarafından üç temsil, Kozan çamlık-larında eğlence ve oyunlar, Çandarlı deniz eğlenceleri, antikiteyi ziyaret, kal-kan, ok atma, cirid, cob kaldırma, yerli at koşuları, bengi ve dağlı oyunları; di-kili deniz eğlenceleridir.

Görüldüğü ki program, çok güzel ve gelenleri sükunetsiz bir şekilde hazırla-mıştır. İstanbul Şehir tiyatrosunun Ber-gamaya kadar gelişi ve orada üç tem-sil veriş; programın hazırlanmasında gösterilen alâkanın bariz bir delilidir.

Bergamada gezilecek yerler arasında 50.000 kişilik anfiteatro, Kızılağaç, 2000 metrelik çift bodrumlar vardır. Berga-ma; son zamanlarda bilhassa türk tarih kurumunun ve halkevi müze ve sergi komitesinin tertib ettiği seri konferans-lar da üzerinde ehemiyetle durulan bir mevzu olması itibarıyla de tanınmış ol-duğundan bu seyahate ümid edildğin-den çok fazla bir rağbet gösterilmiştir.

İzmir belediyesi, bu sahada ilk yapı-lan teğebbüslerden biri bu kermes oldu-ğundan, halkın memnun olarak dönmesi ve orada hiç sıkıntı çekmemesi için ted-birler almıştır. Kermese gidenler yatma, yime ve içmeyi ucuz ve temiz bulacak-lardır. Belediye bütün fiatlara narah-kıymıştır.

Kozak çamlıkları, bütün Ege'nin en güzel köşelerinden biri olduğundan bu-rada türlü milli oyunlar ve eğlenceler hazırlanmıştır. Çandarlı ve Dikili'de deniz eğlenceleri, ve yüzme müsabakaları yapılacaktır.

Bergama ile İzmir arası 110 kilomet-re olduğundan ve düzgün bir şosası bu-lundüğundan Bergamadan İzmir'e git-mek isteyenler her gün otomobil bulacaklardır. Belediye, bu yol için 125 - 150 kuruş, bir narah koymuştur. Bergama ile Soma arasında da her gün otobüsler iş-liyecektir.

İstanbul'da on senelik inşa

İstanbul, 21 (Telefonla) — 926 - 936 arasında İstanbul'da 1546 yeni apartman yapılmıştır. En fazla apartman yapılan yıl 468 rakamıyla 932 senesidir.

Cihan beyli suya kavuşturulacak

Konya vilâyetince kuraklıktan çok zarar gören ve kuraklık karşısında daima en büyük ziyanlara uğramak tehlikesi ile karşılaşan Cihanbeyli bölgesinin su-lanması işine karar verilmiş ve bu mü-him iş için esaslı çalışmalar başlamıştır.

Konya ile Ankara arasında geniş bir ziraat sahası olan bu bölgede sulama işi-nin barajlar tesisi suretiyle temini müm-kün görülmemiştir. Bu iş, barajlar vası-tasıyla değil, araziye kuyuları ile te-min edilecektir. Vali, Cihanbeyli munta-kasını gezmiş ve beraberinde götürdüğü fen heyetine buralarda tazyikli su arama emrini vermiştir. Tazyikli su bulmak için fen heyeti evvelâ Zıvarkı kamonun-da tetkik ve tecrübeler yapacak, sonra Cihanbeyli kazasını muhtelif kısımla-rında bu tecrübeleri genişletecektir.

Cihanbeyli bölgesinin bu suretle su-lanmasına muvaffak olmak, bütün orta Anadolunun kuraklıktan kurtulması için bir müjde olacaktır.

tayyarelere bir zararı dokunmaması için çocukların uçurdıkları uçurtmaların ipleri de takyidlere tabi tutulmaktadır. Uçurtmasında 300 kademden daha uzun sicim kullanmak isteyen çocuklar, hava nazırı general Göringden ayrıca müsaa-de almak mecburiyetindedirler.. Bu ha-bere inanmasanız da olur gibi geliyor bi-ze;

Dis timal

Hatay davası ve Milletler Cemiyeti

Milletler cemiyeti konseyinin iki gün sonra toplanacak olan alela de içtimanın ruzaanesi arasında Hatay davamız da vardır. Milletler cemiyeti huzuruna sonuncu defa olarak gideceğini umduğumuz bu meselenin bu defaki içtimada etkili geçen kanunu sani ayı içinde verilen karar iktisastır.

Malumdur ki Fransa ile Suriye arasındaki mukavelenin akdinden sonra tebarüz eden Türkiye - Fransa ihtilâfi milletler cemiyetine intikal etmişti. Milletler cemiyeti de uzun müddet bu mesele ile meşgul olduktan sonra geçen kanunu sani ayında Hatay hakkındaki türk noktalarını tatmin eden bir karar vermişti; bu kara göre:

1 — Sancak bir entité distuicte, yani ayrı bir varlık teşkil edecek.

2 — Dahili işlerinde tam istiklâl sahibi olacak.

3 — Dış işleri şu kayıdla mukayyed olmak üzere Suriye tarafından idare edilecek: Devletin hakimiyetine ve istiklâline her hangi bir suretle halel iras edecek mahiyette Suriye devleti tarafından akd edilen beynelmil hiç bir itilâf ve beynelmil karar, milletler cemiyetinin muvafakati olmaksızın Sancakta tatbin edilemeyecektir.

4 — Türk lisanı resmi bir lisan olacak. Fakat milletler cemiyeti ikinci bir lisanın kullanma şartlarını tayin edilecektir.

5 — Hususi ajanlar, Suriye'nin salâhiyetine bırakılmış işler için her iki taraf icrai makamları arasındaki iribatı temin edecek.

6 — Sancağın istatü ve anayasasına riayeti teminden milletler cemiyeti mesul olacak.

7 — Sancak askerlikten tecrid edilecek.

8 — Türkiye ve Fransa Sancağın mülki tamamlığını deruhte edecekler.

9 — Türkiye İskenderun limanında geniş bir münaka verilecek.

Aynı kararda denilirdi ki: "Sancağın istatü ve anayasası, konseyin gelecek mutad içtimasında alacağı karara tevfi kan en kısa bir müddet zarfında meriyet mevkiine konacaktır."

Bu son fıkradan çıkan mana şu idi ki, Sancağın, kanunu sani kararıyla prensipleri konulan istatüsü, milletler cemiyetinin, 24 myis içtimasına kadar hazırlanmış bulunacaktır. Kanunu sani kararından sonra türk ve fransız mütehasısları, Sancağın anayasasını hazırlamak için toplanmışlardır. Ve o zaman danberi de çalışmaktadırlar. Prensipier üzerinde mutabakat kaydeden kanunu sani kararından sonra anayasasının hazırlanması kolay olacak sanılmıştır. Maatteessüf öyle olmadı. Sancağa verilmek istenilen entité distuicte ile telif kabul etmeyen bir takım teklifler ileri sürüldü. Eğer anayasa bu tekliflere uygun olarak tanzim edilmiş olsaydı, Sancağın ayrı varlığı nazariyata inhisar edecek, filiyatta Hatay, Suriyenin bir cüzü olacaktı. İç işlerle dış işler arasındaki münasebet meselesi mütehasısları uzun zaman meşgul etti. Para meselesi, hudud meselesi, lisan meselesi. Ve daha bir çok işler Cenevrede müzakere eden mütehasısları bugüne kadar uğraştırmıştır. Meseleler tasfiye edile edile, ihtilâf, bir kaç tane en çetin noktaya inhisar ettiği bir sıradadır ki başkan İsmet İnönü, Londra'ya gitmek üzere Paris'ten geçerken, fransız devlet adamlarıyla görüşti. Bu görüşme neticesinde bütün ihtilâfların halledildiğini fransız gazeteleri yazmaktadırlar. Filhakika Atatürk'ün en yakın arkadaş olan sayın İsmet İnönü hakkında gösterilen ve bütün türk milletini mütehasıs kılınan samimî kabul, Fransanın türk dostluğuna verdiği kıymet ve ehemiyeti tebarüz ettirmektedir. İnönü'nün salâhiyetdar ağızından anlaşılmıştır ki türkler de fransız dostluğuna aynı kıymeti vermektedir. Ve en çetin meselelerin bile, böyle dostluk havası içinde yapılan bir kaç dakikalık görüşmeden sonra hal edildiği vakidir. Fransız büyük elçisi Bay Henri Ponset de memleketimizden ayrılırken, aynı şeyi söylemiştir, demiştir ki:

— Bu gibi işler şahsî görüşmelerle daha kolay halledilir. Bu sefer de öyle olmuştur. Her şey olup bitmiştir. Halledilmemiş hiç bir şey yoktur.

Umarız ki milletler cemiyeti iki gün sonra Hatay işini, tetkike başladığı za-

B. Delbos'un Brükseldeki temasları

Belçika iki taraflı paktlara muhalif

Lokarno'nun yerine geçecek pakta göre Almanyadan garanti istiyor

Brüksel, 21 (A.A.) — Dün bura ya gelen Delbos, başbakan van Zeeland ve dış bakanı Spaak ile görüşmüştür.

Bu görüşme esnasında Belçikanın Lokarno andlaşmasının yerine geçecek olan garb paktı çerçevesi içinde Almanyadan garanti istediği ve iki taraflı saldırmazlık paktları imzasına muhalif olduğu anlaşılmıştır.

Delbos, dış bakanı Spaak tarafından şerefine verilen ziyafetten sonra beyanatta bulunarak 27 nisan tarihli fransız - ingiliz notasının Avrupada umumî bir intizam teessüs etmesine bir başlangıç olduğunu kaydetmiştir.

B. Spaakın nutku

B. Delbos şerefine verilen ziyafette nutuk söyleyen dış bakanı Spaak, ezcümle demiştir ki:

"— Fransa hükümeti hiçbir zaman Fransa davasıyla sulh davasını birbirinden ayırmıyor. Belçika meselesinin müsterek emniyet ve silâhsızlanma zihniyetiyle anlayıp halledilmesine yardım ettiniz. Arzumuz, Avrupada bir teskin unsuru olmaktır."

B. van Zeelandın ziyafeti

Brüksel, 21 (A.A.) — Başbakan van Zeeland dün hususî ikametgâhında İvon Delbos'u öğle yemeğine çağırmıştır. Davetliler arasında dış bakanı Spaak ve Fransanın Belçika elçisi Laroş da bulunmakta idi.

Fransız gazetelerinin tefsirleri

Paris, 21 (A.A.) — Gazeteler, B. Delbos'un Brüksel'deki temaslarıyla alakalanmaktadırlar. Umumî olarak hepsinin ileriye sürdüğü fikir, garb paktnın bugünkü şartlar içinde başarılamayacağı merkezindedir.

Pöti Pariziyen gazetesi diyor ki:

Şimdilik iki numaralı Lokarnonun vücutte getirilmesini görmek ümidi oldukça zayıftır. Almanyanın ve İtalyanın ingiliz suallerine verdikleri resmi cevaplar, daha ziyade menfi tecelli etmiştir. Almanya ve İtalya, bu meseledeki muvafakatlarını, kabul edilemeyecek şartlara bağlamaktadır.

Eko dö Pari gazetesi şöyle diyor:

"B. van Zeeland ve Spaak, dünkü beyanatlarında, Almanyanın şimdiye kadar ancak fransız - ingiliz yardımını Belçikaya kaybettirecek şartlarla vermek istediği tamamlayıcı bir garantiyi iki numaralı Lokarno paktı ile elde etmek ümidinde halâ devam eylemekte olduklarını bildirmişlerdir. Fakat acaba, iki numaralı Lokarno imza edilecek mi? Fransızlar, ingiliz ve hattâ bizat belçikalılar bu hususta birbirlerinden daha ziyade şüphededir."

Övr gazetesinde Madam Tabouis'e göre de Belçikanın güdmek istediği politika şudur: "Belçikanın halen takib etmek istediği bir tarafsızlık politikası değil, fakat daha ziyade milletler cemiyeti çerçevesi dahilinde bir istiklâl politikasıdır. Bu istiklâl politikası ise 16 maddeden tatbikinde Belçikanın idame ettirmek niyetinde olduğu teahhüdlerine aid bulunmaktadır."

Gazeteler bu vesile ile, Almanyanın milletler cemiyeti paktnın 16 maddesine karşı takındığı muhalif tavrı da zikrediyorlar.

Brüksel, 21 (A.A.) — Fransa - Belçika görüşmeleri, iki memleketin ekonomik münasebetleri hakkında görüş teatisine de vesile olmuştur.

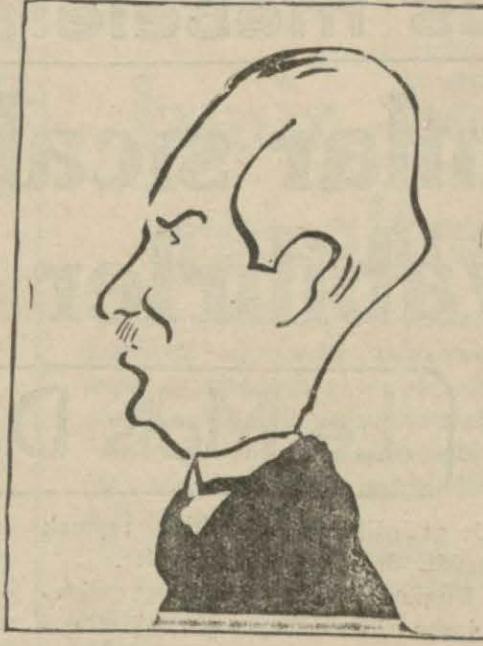
Başlıca görüşme mevzuu Lokarno meselesi idi.

Belçika Milletler Cemiyetine sadık kalacaktır.

B. Delbos, Belçika bakanlarından başka, kırk beş dakika da kiral Leopold ile görüşmüştür.

man büyük elçinin dediği gibi, her şeyi "olup bitmiş" bir vaziyette bulacaktır. Ve bu iş nihai karara bağlandıktan sonra türk - fransız münasebetleri de Sayın İsmet İnönü'nün Paris ziyaretleri münasebetiyle bütün fransız gazeteleri tarafından takibi temenni edilen yol üzerinde inkişaf edecektir.

A. Ş. ESMER

Fransız Dış Bakaniyle konuşmalar yapan Belçika Başbakanı B. Van Zeeland

Ispanya hadiseleri

Londra, hükümetçilerin Cenevreye müracaatını mevsimsiz buluyor

Bilbao halk mahkemesi iki âsi tayyareciyi idama mahkûm etti

Londra, 21 (Hususi) — Londra diplomasi mahfilleri, ispanyol hükümetinin Guadalajara cephesindeki italyan müdahalesi hakkında Milletler Cemiyetine yaptığı müracaatı mevsimsiz bulmakta ve konseyin bu notadan malûmat almakla iktifa edeceği kanaatini beslemektedirler.

Bu hususta müsaid olmayan mütealelalar yürüten resmi mahfiller ise, konseyin karışmazlık komitesinden yapacağından başka bir şey yapamayacaklarını söylemekte ve bu yüzden, şimdiye kadar elde edilmiş olan neticelerin de bozulacağını ilâve etmektedirler. Bu mahfiller, ispanyol hükümetinin bundan iki ay önce bu teşebbüsü yapmayı düşündüğünü, fakat ingiliz hükümetinin tavsiyesi üzerine bundan vaz geçtiğini hatırlatmaktadırlar.

İtalyan mahfillerine göre

Romadan bildiriliyor: İtalyan politik mahfilleri ispanyol hükümetinin müracaatını lâkaydılıkla karşılamaktadırlar. Gazetelerde bu müracaattan bahis bile yoktur. Romada umumiyetle ispanyol meselesinin yalnız Londra karışmazlık komitesince konuşulması lâzım geldiği kanaati vardır.

Karışmazlık komitesinde

Deyli Telgraf gazetesine göre, karışmazlık komitesine azâ olan devletlerden çoğu İspanyadaki bütün yabancı gönüllülerin geri çekilmesine kadar bir mütekele yapılması hakkındaki ingiliz teklifine muvafakat cevabı vermişlerdir. Bu haberi teyid eden Morning post gazetesi de ingiliz hükümetinin Burgos hükümeti nezdinde teşebbüslerde bulunmak üzere Sovyetler birliği ile Almanya ve İtalyanın cevaplarının beklenmekte olduğunu bildiriyor.

Cephelede

Hükümetçi kaynaklardan bildiriliyor: milisler tayyarelerin de yardımı ile Munguia bölgesinde âsi ileri hareketini durdurmuşlar ve büyük miktarda mühimmat ele geçirmişlerdir. Hükümet tayyareleri Amorebieta'daki âsi mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Avala cephesinde topçu düellosu olmuştur. Burgos cephesinde kayda değer bir şey yoktur. Bask askeri makamı, ları âsilerin henüz hiç bir noktada Bilbaoya müdafaa eden kuvvetli istihkâm hattıyla temasa gelmemiş olduğunu bildirmektedirler. Dün 4000 çocuğun Habana vapuruna nakline başlanılmıştır. Voz de Espana gazetesine göre Franko tayyareleri Bilbao nehrindeki vapurları bombardıman ederek bunlardan bazılarını tahrib etmiştir.

Âsilere göre

Âsi kaynaklardan bildiriliyor: Franko tayyareleri Madrid önündeki hükümetçi mevzilerini bombardıman etmişlerdir. Kardoba cephesinde mu-

Bulgar kabinesinde değişiklikler

Sofya, 21 (A.A.) — Ticaret bakanı B. Valek, ziraat bakanı B. Radi Vasilev ve adliye bakanı B. Karagözev, dün istifalarını vermişlerdir.

Ticaret bakanlığına ziraat bankası sabık genel direktörü ticaret akademisi rektörü B. Barov, ziraat bakanlığına ziraatçılar teşkilâtı birliği reisi B. Bankov ve adliye bakanlığına da Sofyanın tanınmış avukatlarından B. Ognianov muhtemel namzed olarak gösterilmektedir.

Kabinedeki bu değişiklikler hakkında kiral emirnamesi bugün için beklenmektedir.

Londra otobüs grevi biteceği benziyor

Londra, 21 (A.A.) — Otobüs biletçilerinin önümüzdeki hafta içinde tekrar işe başlayacakları tahmin edilmektedir. Çünkü tramvay işçileri sempati grevi ilân etmenin katı surette aleyhinde karar vermişlerdir.

telif tepeler işgal olunmuştur. Aragon, Madrid, Frenado, Santander cephelelerinde tüfek muharebeleri olmuş ve bir hükümetçi tayyare düşürülmüştür.

Biskaya cephesinde havalanın fena gitmesine rağmen Franko kuvvetleri ileri hareketlerine devam etmektedirler. Yeniden bir çok noktaları zaptetmiş olan bu kırtalar, havas muhabirine göre Bilbaoya 15 kilometre uzakta bulunmaktadır. Ve bu şehrin son müdafaa hattı olan Elgallo ile iribatı kurmuşlardır.

İki tayyareci idama mahkûm oldu

Bilbaodan bildiriliyor: Son muharebelerde esir edilmiş olan, Valtor Kinze ile Gunter Şulze adındaki iki alman tayyarecisi mahkeme eden halk mahkemesi, bunları idama mahkûm etmiştir. Mahkemenin cereyan tarzından, Bask cephesinde bir çok alman tayyarecilerinin ve alman pilotlarının bulunduğu anlaşılmaktadır.

Âsilerin finans bakanı İtalyaya mı gidiyor?

Cebelüttarıktan bildirildiğine göre, Salamanka hükümetinin finans bakanı B. Juan Marş, buraya gelmiştir. General Frankonun en kuvvetli ve en ileride taraftarlarından olan B. Marş, bazı müzakerelerde bulunmak üzere İtalyaya gidecektir.

Basın timali

Gençliği yükseltecek misal

SON POSTA'da Muhiddin Birgen gençlik ve idman bayramı olarak seçilmiş olan 19 mayıs gününün türk milletinin yeni bir hayata doğuşunun yıldönümüne rastlatılmasının ne kadar yerinde bir buluş olduğuna ve iki büyük sembolü birleştiren bugünün her yıl bu seneki gibi büyük merasimle kutlanmasında çok isabet olacağını söyleyerek diyor ki:

"— Evet, spor bayramını her sene bu defaki gibi, hususî bir tantana ile ve 19 mayıs gününün büyük hatıralarına bağlayarak bayramlamak lazımdır. Bir memleketin gençliği, bir milletin gençliği olmak için sade en uzun atlayanlarla topa en güzel tekme vuranlarla, yahud filân veya falan usulde en hareketli beden hareketleri yapanlarla dolu olacak değildir. Bir memleketin gençliği, o memleketin hayatına kendi hayatını ne kadar sıkı bağlamışsa, kalbini ne dereceye kadar kütlenin kalbindeki hislerle doldurmuşsa o nisbette o memleketin gençliği olur. Atlamak için atlamak, durmak için durmak, jimnastik yapmak için jimnastik yapmak, milli bakımdan hiç bir şey ifade etmez. Millet gençliği güzel atlayacaksa, güzel koşacak ve güzel duracaksa, güzel jimnastik kuvveti gösterecekse bütün bunları hep millet için yapacaktır. Bütün bu kuvvet, bütün bu gayret ve elde edilen melekeler ve maharetler, ancak bunları yapanların ve bunlara sahip olanların göğüslerinde, milli bir duygu dalgasının, daima kabaran ve kaynayan heyecanı ile birleştiği zaman bir kıymet kazanır. Göğsünde milli bir ateşin sönmiyen sıcaklığından mahrum bir gençlik, ne kadar güzel atlasa, sporda ne kadar ileri gitse bizim için hiç bir kıymet sahibi değildir."

Muharrir, gençliğin 19 mayısta Sam-suna çıkışından itibaren daima milletinin elinden tutarak onun önünde yürümüş olan büyük kurtarıcının misaline uymasını tavsiye ediyor.

TÜRK GENÇLİĞİ İÇİN

CUMHURİYET'te Yunus Nadi de aynı mevzua temas ederek gençlerle bir konuşmada bulunuyor ve diyor ki:

Her türk gencinden kendi branşında, Avrupadaki emsaliyle boy ölçüşebilecek mütehasıslar istiyoruz. Vaziyet o kadar ciddidir ki onun tesiriyle kültür hayatımızın bambaşka bir yenilik ve canlılık alması lüzumunu his etmekten hali değildir. Bu önünden kaçılmaz zarureti türk gençliği duymalı ve ırfan âlemimizde husule gelecek inkilâb onları duymaz ve sönmez bilgi aşk ve ihtiyaclarından fıskırmalıdır.

Hayatta emekleme ve söz kekeleme başladığından itibaren küçük yavrunun etrafındaki eşyayı öğrenmek için sorduğu bitip tükenmez sualleri hatırlayınız: Gençliğimiz ileri memleketlerin şairleri terakkileri üzerinde fikirlerini yorarlarsa mutlaka o terakkilere ulaşmanın ve hattâ onları geçmenin sırlarını keşfederler.

Yeni hayatımızın tehlikeli bir noktasına işaret edelim: Bilgiyi hayat ve maiyet desteği farzetmekteki faydacı ve acul zihniyet. Eğer bilgi sadece maiyet elde etmenin bir âleti farzedilirse böyle bir zihniyet gençliğimize karakterden çok şey kaybettirir. Elbette hayattaki her adam maiyetini tedarik etmek mecburiyetindedir, ve elbette her vazife için en aşağısı belli bir bilgi derecesine ihtiyaç vardır. Fakat bilginin gayesi bu değildir. Bilgi ve giderek alabildiğine ileri bilgi esasen insanlık şıartı sayılmak lazım gelen kendi kendinin gayesi bir işittir. Sen iyi öğrendin, çok bilgili ol ve bilgiye tasavvur olunmayan bir aşkıya bağlan, iş için seni aramağa ve hattâ sana yalvarmaya geleceklerdir. Gençliği, bilgi seviyesi neden ibaret olursa olsun ne yapıp yapıp bir mevki sahibi olmaya çalışmak sakametinden bilhassa tahzir etmelidir.

B. Van Zeeland

Amerikaya gidiyor

Brüksel, 21 (A.A.) — Belçika başvekili B. Van Zeeland, refakatinde hariciye nazareti yüksek memurlarından birisi olduğu halde, 12 haziran'da Amerika birleşik devletlerine hareket edecek ve Vaşington da pek muhtemel olarak 12 gün kadar kalacaktır.

Yabancı basında okuduklarımız

Nüfus meseleleri

Beyaz insanlar sıcak iklimde yaşayabilirler mi?

Le Mois Dergisinden

Esiden insanların pek büyük buldukları dünya artık onlara dar gelmeye başlıyor. Nüfusun artması insanları gitgide daha geniş sahalara iş-gale sevk etmektedir. Gergi en medenî milletlerde nüfus artışı zayıflamıştır; Bu memleketlerde nüfus vaziyetinin istikrarına hattâ gerilemesine doğru bir temayül görülmektedir. Fakat daha az medenî kütelerin artması bunu geniş ölçüde telâfi etmektedir. Ölümün sunî surette azaltılmasından başka bu meselelerin halli için ancak bir tek çare kalmaktadır: göç ve kolonizasyon.

Göç ihtiyacı bugün en medenî memleketlerde bile hissedilmektedir. Harbî takip eden devirde hayatın muvazene etilmesi ve fakirleşmesi bunu intaş etmiştir. Avrupada son yıllarda siyasi ve ırkî tazyikler de bu cereyanı hızlandırmıştır. Milyonlarca insan daha rahat bir hayatyaşamak için yeni bir vatan aramaktadır.

Fakat nereye gitmeli? Milletler, her tarafta göçmenin önüne sedler çekmişlerdir. Coğrafi şartları müsaid ve medenî seviyesi yüksek memleketler göçmenler için ya büsbütün kapanmış, yahud çok tahdid edilmiştir. Bu insanlar ancak pek az nüfushu, kültür itibarıyla izzetli ve iklim itibarıyla ağır olan uzak memleketlere girebilmektedirler. İstüva mntakaları gibi.

Burada çok ciddi bir mesele karşısında bulunmaktayız. Mutedil iklimle alışkın olan beyaz ırktan insanlar çok sıcak memleketlere göç edip burada yaşayabilirler mi?

İrkların çok muhtelif iklimlere alışabildiklerine, tarihteki istilâlar ve göçmeler şahiddir.

Eskiler dünyanın her mntakasına hususî bir ırkın tekabül ettiği düşün-cesindeydiler.

Bugünün âlimleri arasında insanın umumiyetle iklimlere alışma imkânları hakkında tam bir fikir birliği yoktur. Bazıları, en ağır şartlara tahammül edebilecek olan organizasyonun elastikiyeti dolayısıyla insanın her iklimde yerleşip çalışabileceğine kanidirler. Bu mütalaada bulunanlara karşı Bertillon şu cevabı veriyordu: "İnsan ve hususile beyaz insan, ıçlak derisi, muazzam ve nahif âsâb sistemi ile bütün canlı mahlûklar arasında iklim tahavvülleri ne en az mütehammil olanı görünü; insanın bugünkü yer değiştirme kabiliyetini ona veren de bünyesinin mukavemetinden ziyade endüstrisinin genişliğidir."

İnsan soyunun müşterek bir menşeden geldiğini iddia edenler, bu menşec birliği yüzünden insanların herhangi bir iklimde intibak etmeleri mümkün olacağı fikrindedirler. Bu fikri kabul etmeyenlerse, insanların aynı menşeden geldikleri kabul edilse bile, yüzlerce ve binlerce asırlık ayrı şartlar altında yaşamamın muhtelif insan tiplerinde vü-

cude getirdiği farkları hiçe saymak mümkün değildir, demektirler.

Bugün göze çarpan keyfiyet muhtelif insan ırklarının ayrı ayrı coğrafi mntakalarda yaşamakta bulunduğudur. Vidal de Blanche diyor ki:

"Derinin koyu renkte oluşu, ifraz guddelerinin fazla faaliyeti, zencilere, sıcak memleketlerde diğer ırklara nazaran bir üstünlük vermektedir; nescin sahnında vukua gelen kuvvetli tebahur ve bundan husule gelen serinlik, vücudun hararetiyle dış sühnet arasında muvazaneyi temin eder.

Sıcak ve ratıp mntakalara nazaran sühnet farklarının daha süratli olduğu, hava kuraklığının en yüksek derecelere çıktığı iklimlerde insan uzviyetinde ayrı intibak şekilleri göze çarp-maktadır. Su itibarıyla daha fakir olan kan, sinirler üzerinde daha kuvvetle tesir icra eder ve onu faaliyete sevkeder anı ve seri sühnet tahavvülleriyle birlikte kuraklık bir münebbih vazifesi görür. Diğer taraftan yükseklik de uzviyet üzerinde hususî bir tesir yapar ve başka neticeler doğurur.

Derinin göre bir insan grubu ne kadar aşağı seviyede ise başka iklimlere intibak kabiliyeti o derece azdır. Bununla beraber bu kabiliyetsizlik en medenî milletlerde bile göze çarp-maktadır.

Ne de olsa, üstüva memleketleri başka iklimlerden gelen insanlar tarafından kolonize edilmiştir. Bunun aksi de vaki olduğu gibi, Amerika, tarihten evvelki devirlerde Asyadan gelen insanlar tarafından istilâ ve iskân edilmiştir. Eskimolar, üzerinde pek âlâ yaşadıkları kutup iklimine alışmışlardır. Cenu-bi Siberya'dan gelen yakutlar şimalî Siberyanın tondralarına intibak etmişlerdir. Amerikanın avrupalılar tarafından fethinden sonra, beyazlar yeni dünyanın her tarafında ve hattâ en sıcak yerlerinde yerleşmişlerdir. Afrika zencileri Amerikaya almışlardır.

Vakıalar iklim değiştirme ve hususile beyaz insanların sıcak memleketlerde yerleşme imkânlarını teyid etmiştir. Fakat derhal şu sualler hatıra gelmektedir: bu intibak keyfiyeti yerlilerle melezleşmek neticesinde mümkün ol-muş değil midir? Ve bu itibarla yavaş ve derece derece, nesiller imtidadınca husule gelmek icab etmez mi? Bu intibak esnasında yeni iklimle en az intibak edebilecekleri tasfiye uğramakta değil midir? Her ırk en muhtelif iklimlere alışabilir mi, ve alışamıyacakları mntakalar da yok mudur? Ve nihayet, beyaz adam, hattâ bir üstüva memleketinde yerleşmiş olsa bile, burada ağır işler görebilir ve ziraat yapabilir mi?

Bir nazariyeye göre yerli ırklarla ihtilâ ediş yeni iklimle intibak kabiliyetini hızlandırmakta ve kolaylaştırmakta ve yeni nesillerde husule gelen tasfiye bunu kuvvetlendirmektedir. Hindistanda âri ırktan insanlarla Sudralar arasında melezleşmek derece derece husule gelmiştir, ve istilâcıların iklimle intibakları hususunda bunun tesiri olduğu söylenebilir. Bertillon'a göre, Got'lar, Vizigotlar, Vandallar, Lombardiyalılar, yeni vatanlarının iklimlerine intibak edemeyişleri yüzünden tereddüd etmişler veya yokolmuşlardır.

Melezleşmenin ırkların başka iklimlere intibakını kolaylaştırdığı şüphe götürmez. Bununla beraber, melezler sıcak memleketlerde yaşayan insanların ancak bir kısmını teşkil ederler, karışmamış beyaz insanlar da bu iklimle alışabilmişlerdir. Beyaz ve melez insanlar nisbeti muhtelif memleketlerde değişmektedir. Meselâ Venezuela'da halis beyaz insanlar nüfusun yüzde bir veya ikisini aşmamaktadırlar; nüfusun geri kalan kısmı melezlerle renkli insanlardan mürekkektir. Fakat Antil adalarında, Brezilya'da, orta Amerikanın bazı cumhuriyetlerinde ve memleketlerinde ispanyollar, Portekizler ve diğer ırktan insanlar pekâlâ intibak etmişlerdir; bunlar, nüfusun ehemmiyetli bir nisbetini teşkil ederek çoğalmakta devam ediyorlar.

Intibak kabiliyetinin, göçün asırlarca devam etmesi ve kademe kademe yapılması neticesinde husule geldiği fikri ileri sürülmüştür. Fakat Amerikanın sıcak kısımlarına toplu bir halde gelip yerleşen Portekiz, ispanyol halkın buralara pek âlâ intibak etmiş olmaları bu iddiayı tezkib edecek mahiyettedir.

Zenciler gelince, siyah ırk için bazan Afrikanın içinde küçük bir yer değiştirmenin, denizyarak Amerika'da yerleşmekten daha az mümkün olduğunu gösteren vakıalar vardır.

Intibak kabiliyeti olmayanların ölecek tasfiyeye uğramalarının rolü nedir? Martinik adası belediye reisi Doktor Ruff, 1849 da, Antil adalarına göçenlerin büyük ölçüde kırıldıklarını yazıyordu. Böylece, fransız garnizonunun ölüm nisbeti senede birinde 92 idi. Bu rakam Fransa'dakine nazaran dört misli fazladır. Fakat göçenlerden bazıları, ağır şartlara mukavemet ediyor ve zayıfların tasfiyesi neticesinde, çalışmaya ve yerleşmeye müsaid yerli halkı vücade getiriyorlardı. Sömürgelere göçenin, Avrupayla büsbütün alakasını kesmesi, arasıra tekrar eski vatanının havasını alması lüzumu da ileri sürüldü.

yordu. Antil adalarındaki ingiliz garnizonu, bütün itina ve ihtimamlara rağmen binde 60 nisbetinde telefati veriyordu. Antilli ingilizler çocuklarını İngiltereye göndermeyi itiyad etmişlerdir.

Fakat garnizonlardaki bu ölüm nisbeti intibak keyfiyeti için bir miyar teşkil edemez. Meselâ ispanyol garnizonunda binde 72 gibi ağır bir ölüm nisbeti olmasına rağmen, adaya birçok ispanyollar pekâlâ intibak etmişlerdir. Askerlerin hususî yaşama şartları, bunları umumî kaideler için delil telâkki etmemeyi âmidir. Bununla beraber sıcak memleketlere göç hareketinin ihtiyatlı bir şekilde yapılması lâzımdır.

Bütün ırklar sıcak memleketlere intibak hususunda aynı kabiliyete midirler? Bertillon ırklar arasında bu hususta müsavat olmadığı fikrindeydi. O, beyaz ırk içinde intibak kabiliyeti en fazla olanların ispanyollarla Portekizler olduğunu söylüyor, yahudilerin beyaz ırka nazaran bu bakımdan üstünlüğünü ileri sürüyordu.

Yahudilerin bu fazla intibak kabiliyetine sebep olarak da, onların vaktiyle Suriye ile Filistin ülkelerinde en mütehalif iklim şartları altında yaşamış olmalarını gösteriyordu. Yahudiler Afrikanın şimalinde yerleşmişlerdir, ispanyollarla beraber Antil ve Güyan adalarına intibak etmişlerdir. Hindistanda, asırlardanberi yahudi küteleri yaşamaktadır. Yahudiler evvelâ cenubi Avrupaya sonra yavaş yavaş merkezi Avrupaya ve nihayet şimalî Afrikaya yayılmışlardır. Yahudi daima yakından yakına göçer. Sıcak iklimlerde yahudiler şehre çok yavaş olarak geçiyorlar, ve bir evvelki vatanlarında biraz alışmaya ve yerli kanı almaya vakit bırakıyorlardı. Âri ırk da, daha yavaş bir seyirle Seylan adasında kutublara kadar yayılmıştır.

Bütün ırkların aynı intibak kabiliyetine sahip olduğu iddia edilemezse de, beyaz ırk içinde bu kabiliyeti tahdid hususunda mübalagaya varmaya da lüzum yoktur.

Sıcak memleketler içinde beyaz insanların intibakına en müsaid olanları, iklimi, hava ve sühnet itibarıyla, beyazların alışkın oldukları iklimlerden en az tehalüf edenleridir. Yükseklik en mühim faktörlerden biridir. Merkezi ve cenubi Amerikanın yüksek yaylalarında, iklim, üstüva memleketlerine nazaran daha mutedildir. Sıcaklığın tesiri bilhassa alçak mntakalarda hissedilir. Beyaz insanlar sıcak mntakaların yaylalarına pekâlâ intibak etmişlerdir.

Afrikada da beyazların intibak edebilecekleri yüksek yaylalar vardır. Fakat buraların iskânı, bugün ekonomik, politik ve sosyal sebepler yüzünden mümkün olamamaktadır. Üstüva mntakalarında iskânı müsaid alçak yerler de vardır.

Beyaz ırk yerleştiği sıcak iklimlerde bizzat bedenlen çalışan unsur olabilir mi? Beyazların yaşadığı sıcak memleketlerde onların hesabına çalışanların zenciler olduğu ileri sürüldü. Hakiki intibakın, her ihtiyacını kendi göreceği kabiliyette olmak demek olduğu söylendi. Gergi, zencilerle beyazlar arasında bir iş bölümü yapılarak beyazlara yalnız hafif işler verilebilir. Fakat bu takdirde beyaz insanların nüfusun ancak

Dil Köşesi

"Pazar günü Taksim meydanından geçtinizse, siz de bizim gibi gördünüz, şahit oldunuz, daha doğrusu görüş şahit olmadınız, rahatsız oldunuz..."

— AÇIK SÖZ'den —

"Görüp şahit olmakla kalmadınız, demek lâzımdır muharririn "görüp şahit olmadınız", diyerek ilk sözünü nazk ettiğine dikkat ediniz.

"Yeni plânın can noktası ise kırallığa karşı hiç rağbet edilmemesidir..."

— KURUN'dan —

"Bir şeye rağbet etmek", denilir, bir şeye karşı rağbet edilmez.

"Sancağın anayasası tezimize uygun bir şekilde bitiriliyor..."

— AÇIK SÖZ'den —

Anayasa biter mi? Hazırlanması veya yazılması biter.

"Kıral milletine bir hitabede bulundu..."

— KURUN'dan —

Hitabede bulunmak yanlış bir tabir. Hitabda bulunur veya hitabe irad olunur.

İzmir, (A.A.) — Üçok ve Doğan-spor takımlarıyla millî küme karşılaşmalarını yapacak olan Fenerbahçe 14 kişilik bir kafile halinde şehrimize gelmişler ve hararetle karşılaşmışlardır.

— ULUS'dan —

Cümlede fail hangi kelimedir? Takım! takımın bir çok kişilerden mürekkebe olması, kelimelerin müfred olmasına mani teşkil etmez. Fiiller de ona uygun olmalı değilmiydi?

"Halbuki amerikalı bir kâşif sivri sinekleri, dolayısıyla bu sıtmalı hayvanları topyekûn itlâf edecek bir çare bulmuştur..."

— SON POSTA'dan —

Sivri sinekler sıtma aşılrlar, bu malum. Fakat sıtma tutulmazlar. Bu itibarla onlar hakkında kullanılan sıtmalı vasfı yanlıştır. Sonra "dolayısıyla", kelimesinin cümlede ne kadar lüzumsuz olduğuna dikkat ediniz.

"Tanınmış ressamlarımıza birer mektubla kendilerini millî mücadele ve inkilâptan başka, halka ağaç ve hayvan sevgisi verecek, tayyare ve şimen düferi sevdirecek mevzular üzerinde resim yapmalarını teklif etmiştir..."

— CUMHURİYET'ten —

"Kendilerinden... yapmalarını teklif etmiştir... Görüyorsunuz ki cümle, "kendilerinden... istemiştir... tarzında yazılmak üzere düşünülmüş, fakat birinci kısmı yazıldıkdan sonra değiştirilerek bu yanlış şekilde sokulmuştur

küçük bir kısmını teşkil mahkûm olurlar.

Beyaz insanların üzerinde yaşadıkları sıcak memleketlerde bedenlen faaliyette bulunamayacakları ve ziraat yapamayacakları bugün de mütehasis kim-selerce iddia edilmektedir. Fakat küçükler tarihi bu kanaati tamamiyle teyid etmekte değildir.

Şili'li doktor Valter Knoş, modern tekniğin bu meseleyi halledeceğini, ve alınacak sıhhi tedbirler, yeni hayata hâs konfor vasıtaları sayesinde beyaz insanların sıcak memleketlerde yerleşmelerini mümkün kılacağı fikrindedir.

Tefrika No. 34

Sekspirden Hikâyeler

Yazarlar: Mary ve Charles Lamb
Çeviren: Nurettin ARTAM

Nasıl hoşlanırsınız?

çektığı gibi dişi arslanın üzerine atılarak onu yere serdi. Böylece kardeşinin hayatını hem zehirli yilandan, hem de kızgın arslanın elinden kurtarmış oluyordu. Lâkin Orlando arslanı daha yere sermeden kızgın hayvan keskin pençesiyle onun kolunu yırtmıştı.

Orlando, arslanla uğraşırken Oliver uyanmış ve bu kadar fenalık ettiği kardeşinin kendi hayatını tehlikeye koyarak onu gerçek bir ölümden kurtarmaya uğraştığını görerek yaptıklarından utanmış ve göz yaşlarıyla kardeşinden af dilemişti. Orlando onu bu kadar pişman olmuş görerek sevindi ve hemen kendisini affetti. İki kardeş birbirleriyle kucaklaştılar, sarmaş dolaş oldular. O günden sonra Orlando ile onu öldürmek maksadıyla ormana gelmiş olan Oliver gerçek bir kardeş-

lik sevgisi ile yaşamaya başladılar.

Orlando'nun yarısından fazla kan aktığı için zayıf düşmüştü. Onun için Ganymede'e gidecek mecali kalmamıştı. Bugünlük ağabeyisine gidip kendisinin geleceğini söylemesini rica etti ve Ganymede'e, şakacıktan, Rosalind diye hitab ettiğini anlattı.

Oliver, Ganymede ile Aliena'nın yanına gitti ve Orlando'nun büyük bir babayigitlik göstererek hayatını nasıl kurtardığını anlattı; sonra onun kardeşi olduğunu, kendisine çok fena muameleler ettiğini, bu vesile ile aralarının düzeldiğini de söyledi.

Kendi kötülükleri hakkında gösterdiği samimi teessür ve keder iyi kalbli Aliena'nın üzerinde o kadar iyi tesirler bıraktı ki hemen ona gönül verdi. Fakat Aliena'nın kalbinde gizliden gizliye böyle bir sevgi uyanırken, Oliver daha ziyade Ganymede ile meşgul oluyordu. Çünkü Orlando'nun içine atıldığı tehlikeyi ve arslanla boğuşurken yaralandığını haber alınca Ganymede düşüp bayılı-vermişti. Kendine gelince Oliver'e, sanki şahiden Rosalind imiş gibi yalancıkıktan ba-yıldığını söyledi ve dedi ki:

— Kardeşiniz Orlando'ya bayılma tak-

lidini ne akadar iyi yaptığımı anlatınız.

Fakat Oliver, yüzündeki solgunluğu görerek bu bayılmanın yalancıkıktan olmadığını anlamıştı ve bir delikanlının bu kadar yufka yürekli olmasına hayret ederek dedi ki:

— Eğer bunu yalancıkıktan yaptınızsa, bir de yalancıkıktan bir erkek yüreğine sahip ol-maya gayret ediniz.

Ganymede cevap verdi:

— Öyle yapıyorum, dedi, çünkü ben tam bir kadın gibi davrandım.

Oliver'in bu ziyareti çok uzun sürdü ve döndüğü zaman kardeşi Orlando'ya verilecek bir çok haberleri vardı. Çünkü, Orlando'nun yaralandığını haber alır almaz Ganymede'in düşüp bayıldığını haber vermekle kalmayan Oliver kendisinin de Aliena'ya çılgınca gönül verdiğini ve bu çoban kızının daha ilk görüşmeleri olduğu halde kendi tek-lifini çok dinlediğini söylüyor ve diyordu ki:

— Onu o kadar sevdim ki bütün malımı, mülkümlü sana yapıp burada yerleşeceğim; çobanlık edeceğim.

— Peki, razı oluyorum, dedi Orlando, yarın düğününüzü yapalım. Ben dükkü ve dost-larımı da bu düğüne çağırırım. Şimdi sen git

de çoban kızını bu işe razı et. Tam sırasıdır. O, şimdi yalnızdır. Çünkü bak erkek kardeşi buraya geliyor.

Oliver Aliena'nın yanına gitti. Ganymede de yaralı dostunun sıhatini sorup öğrenmek üzere onun yanına geldi.

Orlando ile Ganymede, Oliver ile Aliena arasında birden bire doğan sevgiden bahsettiler. Orlando:

— Şimdi ağabeyimi çoban kızının gönlünü etmek için gönderdim, dedi, ah ne olurdu, onların evlendiği gün ben de Rosalind'im ile evlenebilseydim.

Ganymede, bu işe muvafakat ediyordu ve Orlando'ya eğer söylediği sözler doğru ise ve Rosalind'i gerçekten seviyorsa ertesi gün onu kendisine getirebileceğini ve evlenmek için de gönlünü edeceğini söylüyordu.

Bu hayrete değer bir hâdisi idi ve Ganymede meşhur bir sihirbaz olan amucasından öğrendiği bir sihirle bunu yapabileceğini söylüyordu.

Çılgın aşık Orlando, duyduklarına yarı inanıp yarı şüphe ederek Ganymede bu sözlerinin ciddi olup olmadığını sordu.

Genç çoban:

— Sonu Var —

Düncü pehlivan güreşleri

Kalabalık bir halk önünde yağlı güreşler başladı

Bugün güreşlere devam edilecek

Dört senelik bir uzaklaşmadan sonra, dün gene pehlivanlarımız Ankara'da toplandılar. İçlerinde bir çok tanımadığımız yeni yetişmeler var. Hele küçük orta pehlivanları tamamen yabancı gibi. Büyük orta ile baş altı ve baş pehlivanlarımız gene eskileri. Bu sefer Mülâyim de gelmiş. Fakat çoğu yorgun. Hele Kurd köylü Edhem, ayağının tozu ile güreşe girdi.

Cuma olmasına rağmen stadyum yarıdan fazlası dolmuştu. Pehlivanların takdimi, güreşlerin neticesi hoparlörlerle biran içinde halka duyuruluyordu.

Herkes sakın gibi görünüyor, fakat içlerinden pazarlıklı, yerinde duramıyor, kalben bağlandığı pehlivanın oyuna düşmesinden müteessir, kurtulmasından sevinerek ihtilâclar geçiriyor.

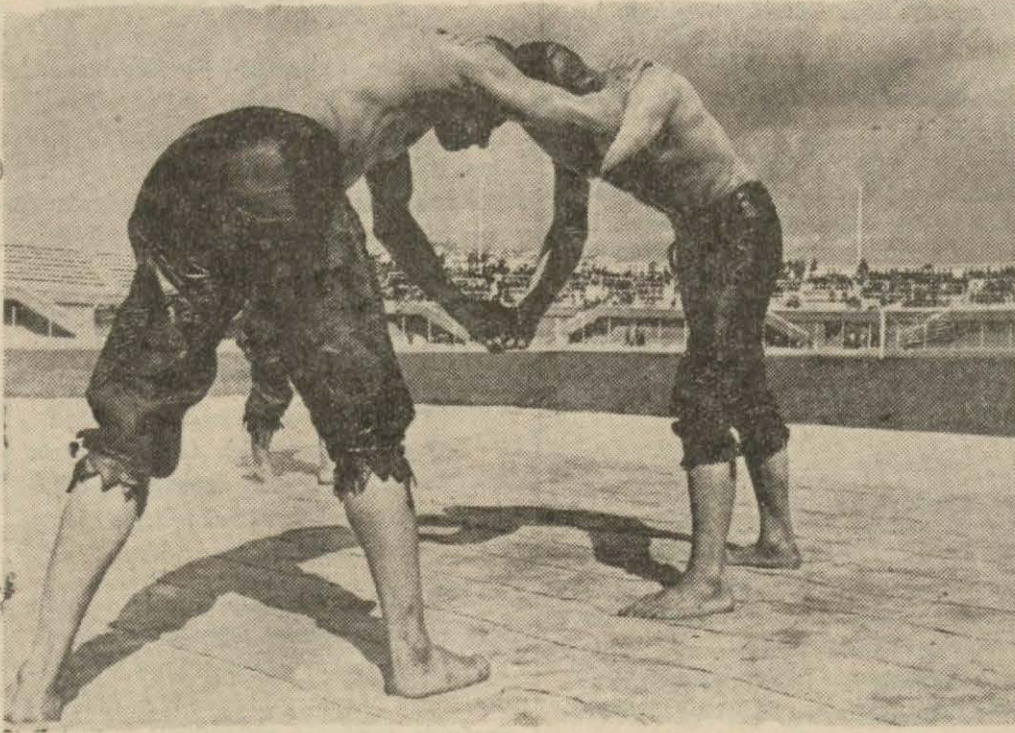
Kırklarelinin meşhur davulcu pehlivanı Ferhad ile zurnacı topal İsmail şeref kulesinin altında pehlivan havaları çalıyorlar.

Vakit geldi. Küçük orta pehlivanları iki partiye ayrılmışlardı. İlk partide Hayrabolulu Süleyman ile Alacalı Osman, Alacalı Ali ile Afyonlu Adem, Kızılcahamamlı Adil ile Alacalı Mehmed, Alacalı Bekirle Şileli Rahmi ortaya çıktılar. İçlerinde iyi bir istidad gösterenler de var. Bunlardan bilhassa Rahmi ile Süleyman çok müstaid. Adem de fena değil. Fakat belli ki geç güreşe başlamış. Atılgan değiller. Oyunları yok. Zaten en büyük kusurları da bu.

Bundan yirmi otuz sene evveline gelinceye kadar her sene Edirne'de Kırkpınar'da güreşler yapılır, Türkiye'nin bütün pehlivanları oraya toplanır, baş ustalar karşısında güreşerek sınıf değiştirirlerdi. Üç dört sene destede güreşen bir pehlivan küçük ortaya geçmek için orada imtihana çekilirdi. Ve hepsi de bu şekilde yükselirlerdi. Şimdi öyle değil. Biraz kendini vücudlu bulan doğrudan doğruya geliyor, başaltına veya büyük ortaya giriveriyor. Oyun namına bir şey yok, bir kaç oyun kâfi geliyormuş gibi düştüğü oyunun karşılığını bilmenin cezasını yerde sürünmekle çekiyor. Ankara'da teşekkülünü haber aldığımız alaturka güreş cemiyetinin bu manasızlıkların önüne geçeceğini bekliyorum. Küçük ortanın bu birinci parti güreşinde Süleyman Osmanı, künde ile 3 dakikada, Adem Aliyi şak künde ile 5 dakikada, Rahmi Bekiri bir dakikada çaprazla yendi ve Mehmet Adile 8 inci dakikada pes etti.

Küçük ortanın bu galibleri arasında yapılan güreşte Süleyman Adili ayak kundesı ile yendi ve diğerlerinin güreşleri yarıya bırakıldı. Küçük ortanın ikinci tertibinde kızılcahamamlı Mahmud Alacalı Hüseyini oturak künde ile 2 dakikada, çatalcalı Bekir beyapazarlı Fahriyi ayak kundesı ile yendi.

Galibler arasında güreş yarıya bırakıldı.

Kızılcahamamlı Adil hayrabolulu Süleymanla başbaşa

Bu ikinci tertib güreşin en enteresantı çorumlu Sadıkla alacalı Necib arasındaki güreşti. Sadık belli bir buçuk metre yok. Rakibi Mehmed nihayet bir buçuk metre boyunda.

Fakat çok tatlı güreştiler. Küçük ortanın hiç bir çiftinde bu kadar tatlı bir güreş seyretmedik. Hemen hemen bir saat kadar süren bu güreş sonunda küçük boylu Sadık, kılıçla necibi yendi ve çok alkışlandı.

Büyük, orta güreşleri

Koc Ahmed somalı Abdüsselâmla, kızılcahamamlı Mehmed Ali adapazarlı Yıldırım Bekirle karşılaştılar. Müsavî kuvvet ve müsavî maharetle uzun müddet çarpıştılar. Hakem heyeti bunların değiştirilmesine karar verdi ve Koç Ahmed Yıldırım Bekirle, Mehmed Ali Abdüsselâmla karşılaştılar. Yirmi senedir büyük ortada güreşen Koç nedense güreşi Bekire bıraktı ve çekildi. Mehmed Ali de Abdüsselâma pes ederek sahayı baş altlarına bıraktılar.

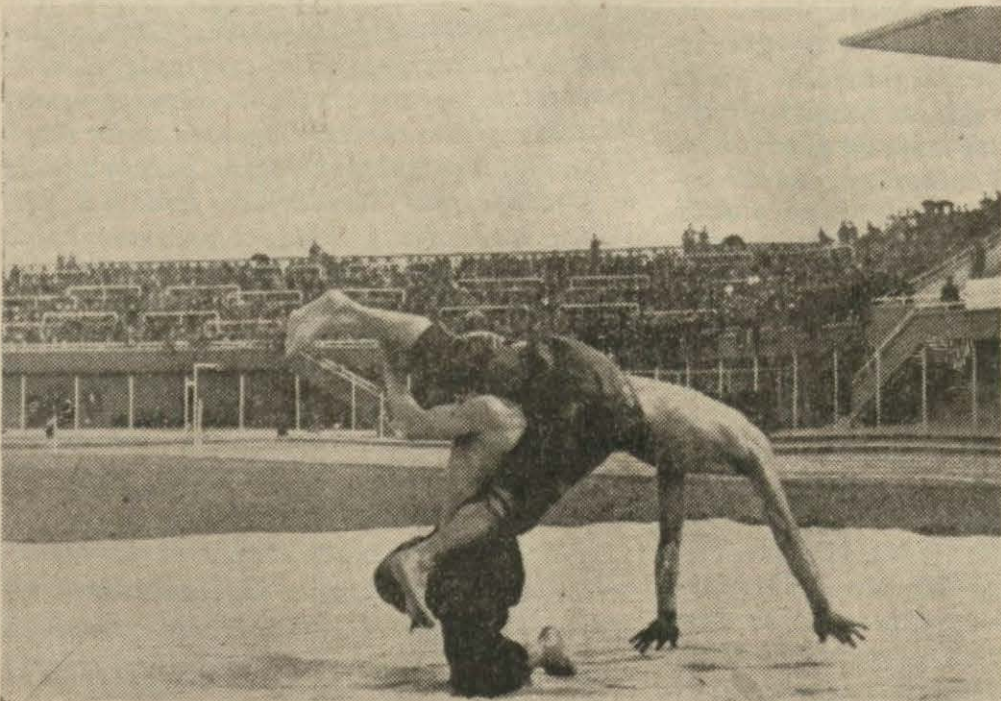
Başaltı güreşleri

Sındırgılı Şerif Gönenli Hamdi ile, manisalı Halil Babaeski İbrahim ile çarpışmağa başladılar. Bunlar güreşken Kurd köylü Edhemle manisalı Ömerin sahaya çıktıkları görüldü. Edhem 58 yaşında, Ömer 50 yaşındadır. Üç çift iri ve tekemmül etmiş vücudların çarpışmalarının çıkardığı sestten başka bir ses yok. Hakem heyeti nihayet karar verdi. Çiftler eşlerini değiştirdiler. Sındırgılı Şerif İbrahimle, Halil Hamdi ile karşılaştı.

Yol yorgunluğunun da inzımanı hasebiyle bunların da güreşlerini yarıya bırakmaları kararlaştırıldı. Bu karardan Edhemle Ömer de istifade ettiler.

Başpehlivanlar

Manisalı Rifat Mülâyimle, adapazarlı Arif selvili Mehmedle karşı karşıya. Mülâyim daha vücudlu, Rifat daha teknikli ve daha çevik. Arif Mehmed de öyle. Arif iri, Mehmed daha küçük. 27 dakika güreşten sonra hakem bunların da güreşlerini bırakmalarını söyledi.

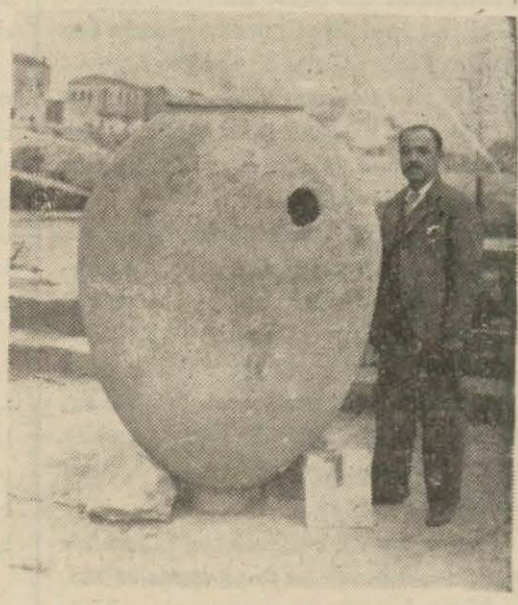
Beyapazarlı Fahri ile çatalcalı Bekirin heyecanlı bir oyunu

Gaziantep'te çok kıymetli tarih eserleri bulundu

Gaziantep, (Hususi) — Buraya bağlı Arıl ve Güneyse köylerinde çok kıymetli tarihi eserler bulunmuştur. Eski Arıl harabesinde ve yeralında üç arkadaş eski bir mezar bulunmuştur. İççe üç odadan mürekkep olan mezarın baş ucunda birkaç yumurta biçiminde çok sanatkârane yapılmış altın levha ile bir gümüş tas ve on altı parça küp ve diğer toprak kablar bulunmuştur.

Altınlarla gümüş tası bulanlar Antep'e getirerek bir kuyumcuya satmışlardır. Keyfiyet haber alınınca takibat yapılmışsa da kuyumcu bunları erittiğini söylemektedir.

Diğer tarihi eserler halkevi müzesine nakl olunmuştur. Bunlar arasında da tarih noktasından pek kıymetli olanları vardır.

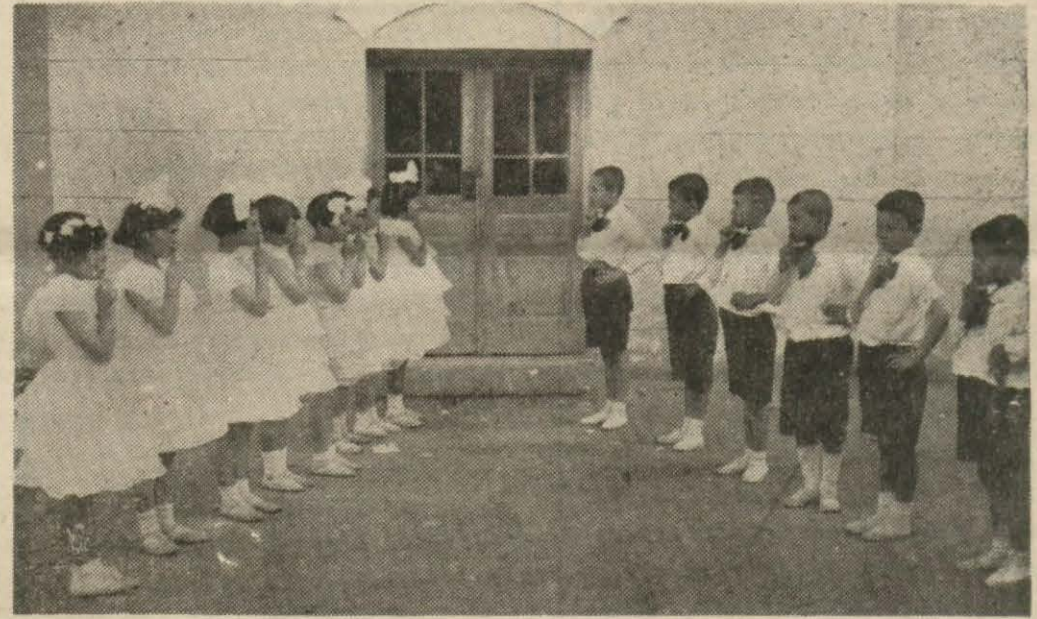

Güneyse köyünde bulunan ve tarihi kıymeti olan küp

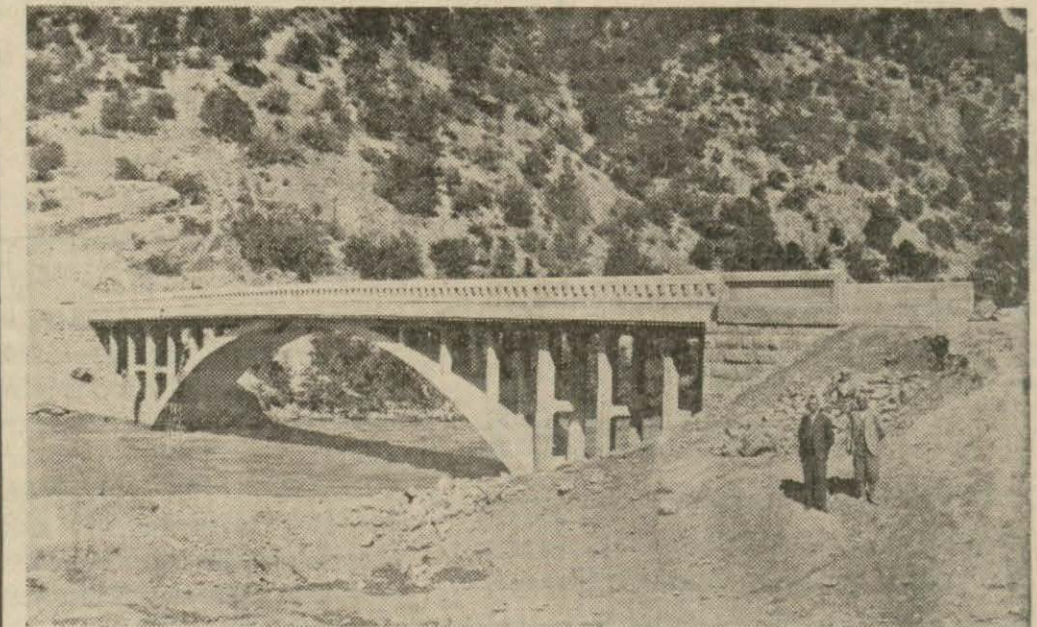
Gaziantep valisi, Halkevi reisi ve vilâyet jandarma kumandanı Arıl köyünde tarihi eserlerin bulunduğu yerde

Aydında bir okul müsameresi

Aydın, (Hususi) — Aydın Gazipaşa ilk okulu utalebesi halkevinde senelik müsameresini verdiler ve çok muvaffak oldular. Bilhassa miniminiler uzun alkışlar topladılar. Resmimiz müsamereden alınmış bir enstantanedir.

Yeni köprülerimiz

Bayındırlık Bakanlığı, iç mübadele hayatında mühim bir yeri olan köprü inşaa programının tatbikine faaliyetle devam etmektedir. Resmimiz, Tokat - Niksar arasındaki 63 metre uzunluğundaki Kelkit köprüsünü gösteriyor. Bu köprü ile Tokat ve Niksar gibi yurdun iki güzel köşesi birbirine bağlanmış olmaktadır. Modern eser, güzel tabiatla birleşince gözü alan ve gönülü çeken manzaralar doğuyor.

Silâh alım satımı

Taşınması yasak olmayan silâhların alım satımı hakkındaki talimatnamenin beşinci maddesi değiştirilmiştir. Değişikliğe göre silâh tacirleri ellerinde bulunan silâhların nevi, cinsi ve çaplarını her sayfası noterce tasdikli bir deftere yazacaklar ve satış veya alış vukuunda bunu gene bu defterde göstereceklerdir. Saçma, barut, dinamit ve sair maddelerle av malzemesi de bu suretle bir deftere kaydedilecektir.

İzmir fuarında 40 çift evlenecek

İzmir, (Hususi) — İzmir enternasyonal fuvar komitesi tarafından bu sene fuvar günlerinde tertib edilen kırk düğüne iştirak edecek gelin ve damadların elbiselerini İzmir kız enstitüsü ve erkek terziler bedava dikmeğe karar vermişlerdir.

Genç evliler şerefine fuvar gazinosunda büyük bir balo verilecektir. Fuar komitesinin müracaatı üzerine Sümer bank genel direktörlüğü gelin ve damadlara kendi mamûlâtından lâzım olacak her nevi eşyayı, kumaş, ayak kabı ve sairiyi yüzde yirmi iskonto ile satmalarını ajanlıklarına bildirmiştir.

Arnavutlukta son vaziyet

Tirana, 21 (A.A.) — Bildirildiğine göre, jandarma müfrezeleri Avlonya civarında bir küçük âsi çetesini kuşatmışlardır. Âsi reisi Ekrem Totonun da bu çetecilerin arasında bulunduğu sanılıyor.

Başbakan, Ergiri belediye meclisinden bir sadakat ve tebrik telgrafi almıştır. Ergiri belediye meclisi, bu telgrafında, caniler tarafından beklenilmeyen bir tarzda yapılan isyan hareketinin her zaman aleyhinde bulunmuş olduğunu bildirmekte ve bugün tamamiyle rahata kavuşmuş olan halkın, isyanı bastıran millî kuvvetleri büyük bir heyecan ile karşılamakta bulunduğunu ilâve etmektedir.

Letonya ile ticaret görüşmeleri

Yeni ticaret anlaşması görüşmelerinde Letonya adına bulunacak ticaret heyeti dün İstanbul'a gelmiştir. Heyet ayın 24 ünde şehrimize gelmiş olacaktır.

Ulusal ekonomi ve arttırma kurumunun kongresi toplandı

(Başı 1 inci sayfada)

Reis Kâzım Özalp, kongrenin çalışmasının bittiğini söyleyerek idare heyetine muvaffakiyetler temenni etmiştir.

Kurumun umûî kongreye sunduğu rapor, evvelâ son iki sene içinde memleketin ekonomik ve sosyal kalkınmasının büyük hadiselerini izah etmekte, nakil vasıtalarındaki gelişme, demir, deniz ve hava yollarındaki yeni hamleler, endüstrileşmemizin müsbet eserlerini ticaret muvazenemizin sağlanlığı, hayat standardının arttığını memlekette iş hacminin genişlediği, inşaa heyecanı, köy kalkınmasının gerçekleşme yolunda olduğunu rakamlarla isbat ve izah etmekte ve şöyle denilmektedir:

“— Bütün bu hayırlı tedbirler sayesinde ki milletin alım kabiliyeti ve istihlâk gücü seneden seneye yükselmiştir. Bunun en büyük miyarı devlet varidatının vergilere hiç bir zam olmaksızın, bilâkis tuz, şeker, hayvan ve saire resimlerinde yapılan fedakârlıklara rağmen seneden seneye artmasıdır. Yerli mallarımızın sürümü, istihsalin her sahasında ucuzluk ve bolluk ve kalite şartlarının artması nisbetinde yükselecektir.”

İlk hedef: 100 milyon...

Bankalardaki tasarruf hesapları daha 1929 senesinde 17 milyon lira iken 1936 senesinde 75 milyona varmış bulunuyor. Bu mukayese bizi her türlü izahtan müstağni bırakacak kadar belgiler.

Yalnız hiçbir sahada olanla iktifa etmeyen ve daima her şeyin daha iyisini, daha fazlasını isteyen bizler, bu adedin hiç olmazsa gelecek kongremize kadar 100 milyona çıkmasını temenni etmekten ve bu yolda çalışmaktan kendimizi alamıyoruz.

Yalnız bu vesile ile aydınlanması icabeden bir noktaya temas edelim: her sene kutladığımız “Yerli malı ve arttırım haftası”, münasebetiyle yapılan neşriyatta bazı kimselerin bir taraftan yerli malı istihlâkine, diğer taraftan da tasarruf etme teşvik eden propagandalar arasında bir tezdadın mevcut olduğu zannına düştüklerini gördük. Halbuki tasarruf etmek hasis ve cimri olmak demek değildir. Tasarruf demek, bir lokma, bir kırka demek değildir. Tasarruf sadece israfın zıddıdır.

Tasarruf bilgili, şuurlu, ve hesaplı harcamak suretiyle gelirlerden bir kısmını ayırıp biriktirmek demektir. Bu itibarla bizim, tasarruf kelimesini hiçbir vakit milletin istihlâk kabiliyetini daraltan, hayat standardını düşüren menfi manada kullanmadığımızı ve kullanmak istemediğimizi bir kere daha söylemek isteriz.

Şubelerimiz

Cemiyetimizin gayelerini halk arasında yayma işinde şubelerimizin başındaki idare heyeti arkadaşlarımızın idealistçe mesailerini kongre huzurunda şükranla yad etmeği bir vazife biliriz. Bu vesile ile yerli malı kullanma, tasarruf etme, itiyadın bilhassa mektep gençliği arasında kökleşmesi bakımından çok büyük hizmetleri dokunan Maarif Vekâletine, muallim ordusuna da kongremiz huzurunda sonsuz teşekkür, takdir duygularımızı tekrarlamakta büyük bir zevk duyuyoruz.

Yerli malı ve arttırım haftası:

Her yıl 12 birinci kânunda başlayan “Yerli malı ve arttırım haftası”, arttırık milli ananelerimiz arasına girmiş bulunuyor.

Haftamızı açmak lütfunu şimdiye kadar hiç bir yıl esirgememiş olan başbakanımız İsmet İnönü'nün bu vesile ile söylemiş oldukları nutuklar her yıl aynı tarihte beklenen tarihi bir hadise dir.

Ankara radyosundan haftamız müdetine her akşam ayrı ayrı hitab eden bakanlarımızın nutukları ise ekonomik kalkınma tarihimizin değerli birer vesikası olarak yaşayacaktır. Gerek haftamızın canlı bir surette kutlanması ve gerekse gayelerimizin geniş halk kitleleri arasında yayılmaları hususunda Cumhuriyet Halk Partisi teşkilâtının ve matbuatın gösterdikleri candan alâkayı şükran ve minnetle tebarüz ettirmeyi bir vazife biliriz.

Malî ve sınaî müesseselerimizin kurulumuna karşı gösterdikleri himaye

ve yardımlarına teşekkürlerimizi sunarız.

Sergi evi:

Cemiyetimizin Ankara'da inşa ettiği Sergievi yalnız diğer şehirlerimizin değil, bütün Balkan ve yakın Şark memleketlerinin gıpta ettiği bir kültür eseridir. Bu bina sayesinde ki, Ankara'da muhtelif mevzular üzerinde sergiler tertib edilebilmektedir. Son iki yıl içinde açılan onüç sergi arasında bilhassa Sıhiye Bakanlığının tertib ettiği “Sağlık ve sarî hastalıklardan korunma çareleri sergisi”, İktisad Vekâletinin tertip ettiği Küçük Sanatlar sergisi ve Enternasyonal Kömür yakan vesait sergisi, sergicilik sanatı bakımından da övünülecek eserlerdir.

Neşriyatımız:

Son iki yıl içindeki neşriyatımızın listesi aşağıdadır:

Marmara günü.	3.000
Dört cins propaganda plakası	60.000
Ağustos böcekleri ve karıncalar mektep piyesi	5.000
Haftamızı oynuyoruz. mektep piyesi	5.000
Küçük paralar mektep piyesi	5.000
Dört cins propaganda plakası	60.000
Aylık mecmua ekonomî,	240.000
(Heray 10.000)	

Ayrıca “Koyunculuk ve yünli mensucat endüstrisi” hakkında yaptırdığımız bir kültür filmini de zikretmeden geçmiyelim:

Bu film memleketimizde bu vadede yapılan ilk tecrübe olmasına rağmen oldukça muvaffak olmuş bir eserdir. Onu sineması olan bütün Halkevlerinde ve şehirlerimizde gösteriyoruz.

Kültür filimlerinin Gümrükten muafiyeti kanununun çıkmasından istifade suretiyle cemiyetimizin gayelerine uygun filimler getirterek gerek Sergi evinde, gerekse diğer şehirlerimizde göstermeğe ve en kuvvetli propaganda vasıtalarından biri olan filminden de bu suretle istifade etmeğe çalışacağız.

Son söz:

Memleketimizdeki ekonomik gelişme ve serpilme nispetinde cemiyetimizin gayeleri için de yayıma ve kökleşme imkânları artıyor. Bu itibarla bu son iki yıl memleketimiz için ne kadar hayırlı geçtiyse; Cemiyetimiz için de o kadar mesud neticelerle doludur.

Politik istiklâlimizin ekonomik temelini hergün daha kuvvetle perçinleyen Büyük Önderimiz Atatürk'ün ve onun değerli yardımcısı İsmet İnönü hükümetinin yolunda gittikçe artan bir heyecan ve şuurla vazifemizi yapmakta devam edeceğiz...

Tasarrufu ahlâk haline sokmak için

Kurumun dünki kongresinde yerli mallarımızın satışını ve nefasetini arttırmak, tasarrufu ahlâk haline getirmek, milli mahsullerimizin yoğunaltınması, millî mahsullerimizin yoğunaltınması ve bunun için evlere yeni ve güzel âdetler sokmak üzerinde çok enteresan görüşmeler olmuştur.

B. Süleyman Sırrı İçöz, memleket her sene 12 - 13 milyon lira kazandıran tiftiklerimiz ve bu tiftiklerden nefis bir şekilde yapılan Ankara sofalarının istihlâkının çoğaltılması temennisinde bulundu.

Bir mebusumuz, bizzat şahid olduğu bir hadiseyi anlattı: “— Milli fabrikalarımızdan birinin kumaşlarını satan bir türk müessesesinin vitrininde köşesinde Ruvalay ismi olan bir kumaş gördüm. Bunun yerli kumaş olduğunu anladım ki bazı tacirler; fabrikalarımıza üzerinde yabancı bir isim bulundurmak şartıyla sipariş veriyorlarmış. Bu çok, çok acı bir şeydir. Buna karşı radikal tedbirler almalıyız.”

Bayan Nakiye Elgün'ün teklifi çok enteresandır; yakın tarihlere kadar türk evinin misafirlerine en güzel ikramı ve türk kadınının ev bilgisine aid en güzel eserleri çeşitli çeşid, renk renk şurup ve şerbetler idi. O zaman şeker; milyonlarca lira verdiğimiz bir yabancı malı idi. Şeker şimdi yüzde yüz millidir. O halde niçin gene evlerimiz; türk topraklarının nefis ve eşsiz meyvalarına, türk kadınının maharet ve bilgisini katan çeşid çeşid şurup ve şerbetlerle dolmasın?... Bayan Nakiye diyor ki:

“— Şeker istihlâkı; milletlerin sıhat ve refah miyarıdır. Her sahada ol-

duğu gibi, bu sahada da hiç bir milletten geri kalmayı hatırmıza bile getiremeyiz. Üç şeker fabrikamız bu gayemiz için çalışıyor. Evlerde şekerle yapılmış olan tatlıların, pastaların, şurupların bulunmasını tabii bir hal haline getirmek lazımdır. Bu hususta kız sanat mekteplerimiz, çok ileri gitmişlerdir. Bu işe, kurumun ön ayak olması, çok temenniye değer bir iştir.”

Bir delege; halî mesalesinin üzerinde durdu ve halîlarımızın kalite ve nefasetinin bozulmaktâ olduğunu, bu mesele üzerinde meşgul olunmasını istedi.

Kurum başkanı B. Rahmi Köken; cemiyetin kurulduğu gündenbergi her sene; memleketin, büyük meseleleri üzerinde broşürler neşredildiğini, bunlarda salâhiyetli konuşmalar ve tanınmış imzalarla davaların teşrih ve müdafaa edildiğini; bu sene kömürün ele alındığını, şeker meselesi üzerinde de uğraşıldığını anlattı.

Memleketin en büyük davalarını, mütevazı bütçe ve kadrosu içinde kurduğumuz gündenbergi örnek olacak bir başarı ile gerçekleştiren kurumu tebrik etmek bir borçtur. Eğer bugün millî servet, bankalarımızda 75 milyon gibi övünebileceğimiz bir mikdarı bulmuşsa, bunu, türk milletinde tasarruf terbiyesini bir ahlâk haline getirmeye muvaffak olan bu ulusal ekonomi ve arttırma kurumuna borçluyuz.

Gündelik

Bir kongre dolayısıyla

(Başı 1. inci sayfada)

nun bir neticesi olarak da devlet varidatını, hep bir arada, nasıl genişlettiğini göstermektedir.

Bir defa isabetli bir surette, plânı çizildikten ve hedefi tayyün ettikten sonra bütün bu gelişmelerin nasıl birbirini pakistirdiğini görmek, ekonomik istikbalimiz hakkındaki güvenimizi, hergün biraz daha, arttırmaktadır.

Aynı rapordan şu satırları da okuyunuz: “Bankalardaki tasarruf hesapları daha 1929 senesinde 17 milyon lira iken 1936 senesinde 75 milyona varmış bulunuyor. Bu mukayese, bizi her türlü izahtan müstağni bırakacak kadar belgiler.” Rapor, bundan sonra, bu mikdarın gelecek kongrede 100 milyona çıkması temennisinden kendisini alamamaktadır.

Tasarruf hesaplarımızı bankalarda arttırırken, yalnız, kendi şahsınıza aid bir iş görmüş olduğunuzu sanmıyacaksınız. Teker teker ve hep beraber aldığımız ve alacağımız bütün hayırlı tedbirler, bütün bir gelişme manzumesinin cennahlarını kuvvetlendirmeye yarımaktadır. Ulusal Ekonomi ve arttırma kurumu gelecek kongreye vereceği rapora bankalarda toplanan tasarruf hesaplarının yüz milyonu bulunduğunu kaydederken hiç şüphesiz, onun yanı sıra, istihlâk kudretimizin, alım kabiliyetimizin ve devlet varidatının da daha ziyade artmış olduğunu yazacaktır.

Yerli istihsalin beklediği en büyük mükâfat yerli istihlâktir. Yerli istihlâk de bankalardaki tasarruf hesaplarımızın yekünü ile birlikte kabarmaktadır.

Akıllarımıza “makine asrı”, adını verenler, yalnız birçok işlerin makine vasıtasıyla görülmesinden dolayı bu tevcitte bulunmuş değillerdir. Bütün sosyal ve ekonomik yürüyüşlerde de kütle, büyük bir makine ahengi ile çalışacaktır. Böyle bir çalışmada ufak bir vidadın payına düşen vazife, daha büyük parçalar kadar ehemmiyetli sayılabilir. Yerli istihsal ile yerli istihlâkın karşılıklı bir nizam altında elele yürümelerinden çıkan mesud neticeler, bu vaziyeti, bütün vuzuh ve belâgatıyla gözlerin önünde canlandırıyor. *

19 Mayıs bayramında

Atatürk'e büyüklerimize çekilen tazim telgrafları ve cevapları

(Başı 1 inci sayfada)

bir tek nefer gibi gitmenin zevki, heyecan ve itminanı ile sağlıklar, uzun ömürler ve yeni başarılar dileriz.

Dahiliye Vekili C. H. P.

Genel Sekreteri

Ş. KAYA

B. Şükrü Kaya ile Kamutay Başkanı ve Başvekil arasındaki telgraflar

19 Mayıs bayramı dolayısıyla İç İşleri Bakanı ve C. H. P. Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya tarafından Kamutay Başkanı B. Abdülhalik Renda ile Başbakan İsmet İnönü'ne çekilen telgraflarla gelen cevaplar şunlardır:

B. Abdülhalik Renda

B. M. Meclisi Reisi

Millî hâkimiyetin ve millî iradenin ve millî kurtuluş cihadının başlangıcı olan 19 Mayıs gününde inkılabımızın en manâli eseri olan Büyük Millet Meclisinin sayın başkanına derin saygı ve sevgilerimizi sunmakla bahtiyarız.

Dahiliye Vekili, C. H. P.

Genel Sekreteri

Ş. KAYA

B. Şükrü Kaya

Dahiliye Vekili ve C. H. P.

Genel Sekreteri

19 Mayıs yıldönümünün kutlanmasında münasebetiyle hakkımda izah olunan samimi duygulara teşekkür eder saygılarımla sunarım.

B. M. Meclisi Reisi

M. A. RENDA

İsmet İnönü

Başbakan.

Atatürk rejiminin en muvaffak başarıları Başbakan İsmet İnönü'ne yorulmak ve yılmak bilmez çalışma ve yaratma aşkının daima muvaffak eserleri önünde şükran ve saygıyı bir daha tekrarlamak için, bu mutlu günü vesile edeceğim.

Dahiliye Vekili, C. H. P.

Genel Sekreteri

Ş. KAYA

Ekselans Şükrü Kaya

Ankara

Ankara stadyumunda beni hatırlayan vatandaşlarıma teşekkür ve minnetlerimi sunarım. 19 Mayıs ne mutlu gün, ne âziz bayramdır. İNÖNÜ

İtalya kralının Peştedeki temasları

Budapeşte, 21 (A.A.) — Arşüçük Josef ve Arşüdüşes Augusta, dün İtalya kralı ve kraliçesi şerefine bir öğle ziyafeti vermişlerdir. Dış bakanı B. Dö Kanya da Kont Ciano şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

Öğleden sonra italyan kralı ve Macaristan kral naibi, Gödöllöde yapılan bir av eğlencesine iştirak etmişlerdir. Akşam macar kral naibi amiral Horti ve refikası italyan kralı ve kraliçesi şerefine ikinci bir akşam ziyafeti vermişlerdir. Bu ziyafeti, bir danslı süare takib etmiştir.

İmparatorluk Konferansında

Londra, 21 (A.A.) — İmparatorluk konferansının başlıca delegeleri bugün toplanmışlardır.

B. Eden, Avrupa vaziyeti hakkında izahlarının bazı noktalarını teşrih etmiştir. Batı meseleleri hakkında çarşamba günkü beyanat dominyon delegelerini tamamen tatmin etmiş olduğu için, bu meseleye tekrar temas edilmemiş ve B. Eden orta Avrupa ile cenev ve doğu Avrupalarında ingiliz hattı hareketini izah ile iktifa etmiştir. Bu izahlar üzerine hiç bir görüşme yapılmamıştır.

Kral Karolla Doktor Aras arasında konuşmalar

Bükreş, 21 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Dış bakanımızın Bükreşi ziyareti dolayısıyla buradan gelen bir telgrafta kral Karolun dış bakanımızı başbakan ve Romanya dış bakanı ile beraber öğle yemeğine davet ettikleri ve yemekten sonra her iki memleketi alâkadâr eden meselelerin konuşulduğu bildirilmiştir.

Saray maresallığının bu akşam gazetelere bir tebliğinde dış bakanımızın kabulu esnasında elçimizin de beraber bulunduğu tasrih edilmektedir.

B. Antonesko'nun dış politika hakkında beyanâtı

Bükreş, 21 (A.A.) — Havas ajansının hususî muhabiri bildiriyor: B. Antonesko, Romanya vaziyeti hakkında gazetelere beyanatta bulunarak ezcümle demiştir ki:

“—Dış politikada, Romanya, Fransa, Lehistan, küçük anlaşma ve Balkan anlaşmasıyla olan ittifaklara sadıktır. BB. Bek Rüşti Arasin son ziyaretleri Romanyayı Lehistan ve Türkiyeye bağlayan rabtaları teyid etmiştir. Fakat bu ziyaretler dış politikamızın ana hatlarında veya tamamen tedafii mahiyette olan ittifaklarımızdan herhangi değişikliğe asla matuf değildir.

B. Antonesko bu hususta dönen şayialardan dolayı teessüf etmiştir.

KUÇUK DIŞ HABERLER

× Moskova — Troçkizim, bozgunculuk ve Japonya hesabına casusluk suçundan 44 kişinin idam olunduğu Kaba-rovsk'dan bildirilmektedir.

× Moskova — Kabarovsk'dan bildiriliyor: 14 mayısta, sovyet telefon şebekesine bağlanmak üzere hazırlanmış olan telefon kablo su keşfedilmiş, o civarda karşılaştığı iki meçhul şahsa ateş açan sınır muhafız müfrezesi bunlardan birini öldürmüştür. Öteki şahıs Mançuko topraklarına kaçmıştır.

× Berlin — Bir yolcu tayyaresi yere inerken kazaya uğramıştır. İki ölü, üç yaralı vardır.

× Viyana — Vinen Noşad dökümanesinde bir patlama olmuş, altı kişi yaralanmıştır.

× Londra — B. Eden, iki milleti alâkalandıran muhtelif meseleler ve bilhassa büyük okyanos paketi etrafında Çin finans bakanı B. Kung ile konuşmuştur.

× Newyork — Lindberg'in atlantiki geçişinin onuncu yıl dönümü dolayısıyla büyük bir ziyafet verilmiştir.

× Tokyo — “Allah rüzgârı” tayyaresi burada karaya inmiştir.

× Londra — İngiliz - amerikan anlaşması konuşmaları güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu güçlükler bilhassa anlaşmanın ingiliz dominyonları üzerine yapacağı tesirden ileri gelmektedir.

× Vilno (Polonya) — Vilno üniversitesi büyük merasimle mareşal Ridz - Smigly'e tıp fakültesi fahri doktorluk unvanını tevcih etmiştir.

× Hamburg — “Hamburg” vapuru zeplin faciası kurbanlarının cesetleriyle beraber Kukshafen'e gelmiştir.

× Vaşington — Alman elçisi, kardinal Mundelayn'ın Almanya aleyhindeki nutkunu dış bakanlığı nezdinde protesto etmiştir.

ULUS'un Tercüme kitablari

Dörtte bir ucuzluk

Seri halindeki satışlarda aşağıdaki fiatlardan dörtte bir indirilecektir.

Büyük sayfa	Kuruş
Bir konferans	42 25
Bernar Şov	
İnsanlığın Hâli	302 75
Andre Malro	
Cihan Şampiyonları	162 60
Pol Moran	
Evlilik ve Ötesi	340 75
Jak Şardon	

Orta sayfa

Kırmızı Zambak	372 75
Anatol Frans	
Levis ve İren	139 30
Pol Moran	
San Mişele'nin Kitabı	408 100
Aksel Munte	

Seri kitablari Basımevi gışelerimizdedir.

Balkanlarda musiki ilerleyişi

İstanbul. Nümune matbaası Sayfa 388. Fi. 3 lira.

Kıymetli müzikologumuz, B. Mahmud R. Kösemihal, bu isim altında ciddi bir tetkik mahsulü, büyük ve çok faydalı bir eser vücuda getirmiştir. Uzun zaman, büyük devletlerin menfaatlerine alet olarak birbirlerine düşman kesilmiş ve aralarında kavgalar eksik olmamış balkan milletlerinin, bu barış ve dostluk devrinde birbirlerini daha iyi tanımları gerekliliği her zamandan fazla hissedilmektedir. Milletlerin millete sevgi bağlarını ise, ancak kültürel mü-nasebetler yoluyla tesis etmek kabildir. Balkan milletlerinin muhtelif çalışmalarını ve yapıcı faaliyetlerini birbirlerine tanıtmak için harcanacak emekler, balkan kardeşliği ideali uğrunda çok yerinde hizmetler olacaktır. İşte biz, B. Kösemihal'in eserini de bu zaviyeden ayrı bir alaka ve memnuniyetle karşıyoruz.

Eserin ön sözünde müellif, kitabın nasıl hazırladığını anlatıyor ve bu çalışmada yardımcı dokunan balkanlı meslekdaşlarına teşekkür ediyor.

"Balkanlarda musiki ilerleyişi", nin ilk faslı Yunanistana ayrılmıştır. Burada yeni yunan musiki ve kompozitörleri hakkında malumat verildikten sonra sırasıyla halk için eski ve yeni musiki öğretim kurumları, konservatuvarlar, opera meselesi, konserler, yunan musikicilerinin dentleri, musiki gazeteciliği ve tenkid, ortodoks kilise musikisi, yunan halk musikisi hakkında birkaç düşünce ve Yunanistanda

folklor çalışmaları, kilise ve halk musikilerinin armonilenmesi meselesi, ayrı bahisler teşkil etmiştir.

İkinci faslıda Bulgaristanın musiki vaziyeti tetkik edilmektedir. Bu kısma bulgar kompozitörleri hakkında kısaca malumatla birlikte bulgar operası, operet hayatı, musiki öğretimi, konserler ve konserçiler, musikicilerin iş ve geçim şartları, müzikoloji ve folklor çalışmaları bahisleri vardır.

Üçüncü faslı Yugoslavyaya tahsis edilmiştir. Burada, artistik ve ulusal bir kompozisyon okulu kurmak yolundaki çalışmalar, konservatuvarlarla, zagreb operası, Belgrad'daki musiki canlılığı, müzikoloji ve folklor meseleleri, musiki folklor arşivleri bahislerini görüyoruz.

Dördüncü faslıda romen musikisi gözden geçirilmektedir. Romen müzik sanatının menşeleri meselesi, büyük üstadlar ve eserleri, yeniler ve G. Enescu, konservatuvarlar, kural ve senfonik konserler, romen devlet operası, okul bağlılığı ve kültür görenekleri, romen kompozitörler kurumu, halk musikisi derlemeleri bahisleri bu faslı doldurmaktadır.

Beşinci faslıda türk musikisinin Tuna ötelere varan tesirleri meselesi gözden geçirilmektedir. Müellif bu eserini çok mevsuk membalardan dokümanlardan en müşkilpesentleri bile tabmin edecek kadar bol mehaiz zikretmiştir. Yalnız bu mehaiz bolluğu bile, eserin hazırlanması için ne kadar uzun zaman ve emek icabetmiş olduğunu göstermeye kâfidir. Müellif eserine ayrıca 205 resim de ilâve etmiştir.

Kitabın, türk musikisi hakkında bir bahsi de ihtiva ederek bütün balkanlara şamil olması temenniye değerdi. Fakat müellif, türk halkına hitabettiğini düşünerek bunu lüzumsuz görmüş olmalıdır.

Her halde B. Mahmud Ragib Kösemihal'in eseri musikiyle alâkalı olan bütün vatandaşları alâkadar edecek ilmi ve değerli bir kitaptır. Tavsiyeyi lüzumsuz addederiz.

A R

Memleketimizin yegâne güzel sanatlar dergisi olan AR'nın beşinci sayısı çok zengin münderecat ve resimlerle çıkmıştır.

Bu sayıda Ar, abideler ve türk heykeltıraşları meselesini ortaya atmakta, türk ve ecebi heykeltıraşları tarafından yapılan abideleri mukayese etmektedir.

AR'nın bu sayısında bundan başka Zühtü Müridoğlu, Reşad Nuri Darago ve Fikret Adil'in kıymetli yazıları vardır.

Resmî Devair ve Müessesat için elverişi Kırallık Bina

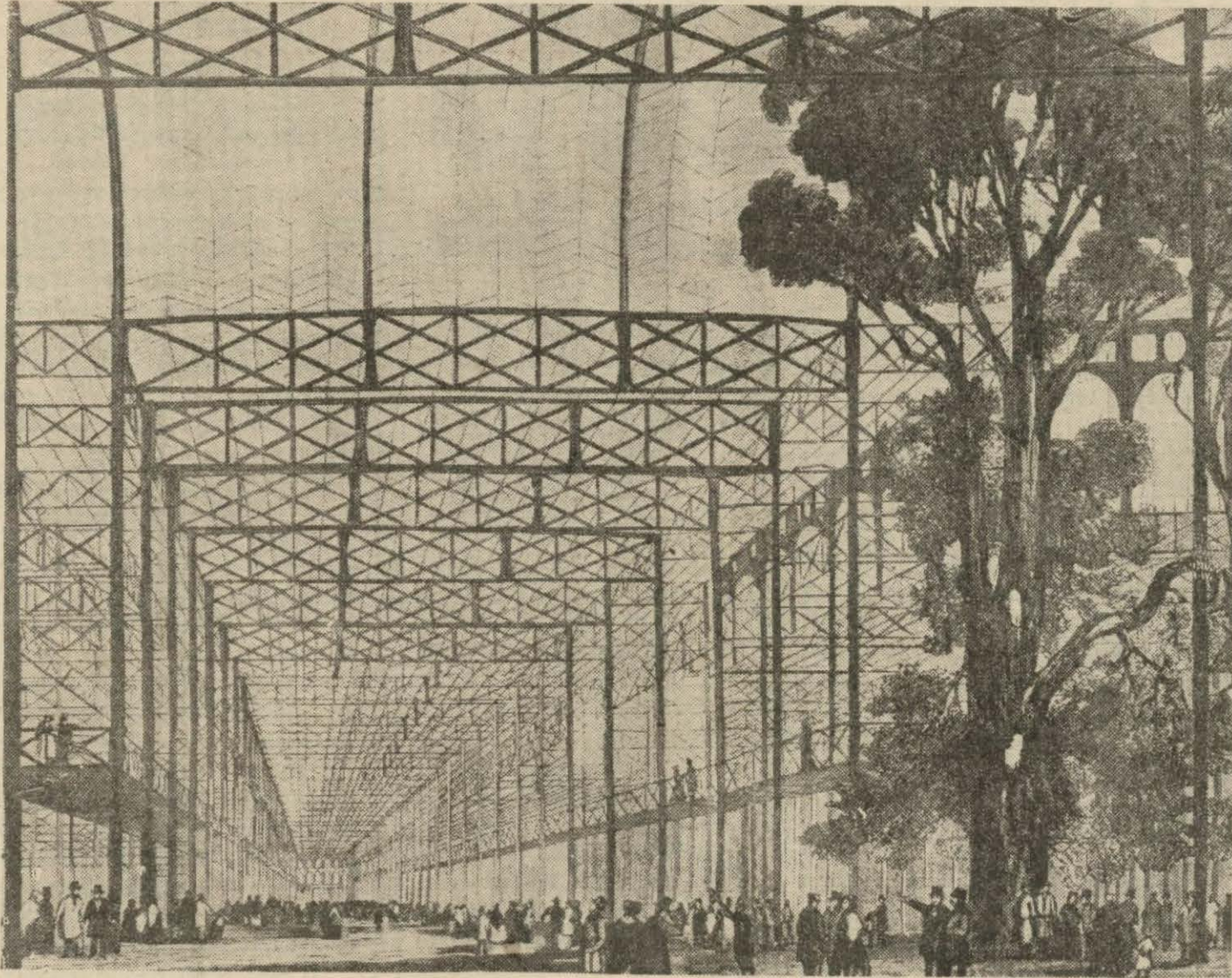
Çocuk Sarayı caddesinde posta işleri direktörlüğünün tahliye ettiği bina kiralıktır. Su ve kaloriferi vardır. Görmek ve görüşmek isteyenlerin Çocuk Esirgeme Kurumu hesabı işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri.

Satılık Muhtelif Eşya

Çocuk Esirgeme Kurumunun anbarında mevcut kullanılmış ameliyat masası, otoklav, muayene masası, radyo makinesi, terazi emaye banyo ve levabo teneke oyuncaklar, demir âlet, şömine tahta sandıklar vesaire satılacaktır. Görmek ve görüşmek isteyenlerin hesab işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinden : Süt Münakasası

Çocuk Esirgeme Kurumu süt evi için her gün alınan asgari 40 azami 100 kilo inek sütü açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 28 mayıs cuma günü saat 10 da yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin Çocuk Esirgeme Kurumu hesab işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri.

İngilterede kurulan ilk enternasyonal serginin manzarası

İngilterede ilk enternasyonal sergi kurulurken kopan kıyamet

İffetleri tehdit edilmekte olan kızılarınla kızlarınıza koruyunuz! mal ve mülkünüzü, hayatınızı İngilterenin üstünde dolaşan tehlikelere karşı muhafaza altına alınız!"

Bu sözler, ingiliz parlamentosunda bir nutuk söyleyen albay Sibtorp'un ağzından çıkıyordu. Albayın kuzguni siyah sakalı hiddetten titriyordu. Hele, parlamentonun sayın azalarını, İngilterenin ihtiyar Mari'sini yeni devrin tehlikelerine karşı korumağa davet ettiği zaman, onun sesi perde perde yükseliyor, parlamentonun içini çın çın çınlatıyordu. Bu tarihten on beş yıl evvel ilk buharlı demiryolu inşa edildiği zaman da o gene böyle çırpınıp durmuştu. Sözlerine devam eden Albay Sibtorp,

— Enternasyonal bir sergi, Allaha küfretmek demektir. Çeşid çeşid diller konuşan millet ve ırkları memleketimize davet neticesinde yeni bir Babil kulesi kurmak demektir. Eğer İngiltere parlamentosu yabancı prensin tatbik etmek cürretini gösterdiği projeye uyaçak olursa, kıyamet kopacak, şimşekler çakacak, yıldırımlar, dolular bu insan yapısını yıkacaktır!" diyordu.

Eski kafalı bir adam olduğu için, parlamentonun sayın azaları arasında albayın kredisizliği yoktu ama, başka zamanlar kendisinin kehanetlerine aldırış etmeyen parlamento bu defa büyük bir dikkatle ona kulak veriyordu. Sözleri, belki de 1850 yılının bu son kanun toplantısındaki gergin havanın tesiriyle yahud da, dünyanın dört bucağındaki milletlerin iştirakiyle Londrada bir sergi açılmasını tetkik etmek üzere bir komisyon teşkilini emreden fermanın dolayısıyla büyük bir alaka uyanmıştı. Birçoğları gibi, böyle bir düşünce olsa olsa, Koburg'lu alman prensinin kafasından çıkmış olabilir.

Kıraliçe Viktorya, on yıl evvel onu kendine koca seçmişti ve bu adam o tarihtenberi İngilterenin hayatına, bakan moral telkinleri ile, bakan da pahalıya mal olan düşünceleriyle türlü türlü tesirler yapıyordu.

Prens Albert ingiliz sarayına girdiğinin sonbaharı da "güzel sanatları muhafaza", cemiyeti azalarını bir araya toplayarak, büyük bir sergi tertibi suretiyle insanlığın ilerliklerini bütün cihana göstermek istediğini ileri sürüp, o devirde akıl ve havsaların almadığı bir düşünceyi ortaya atmıştı.

O, bu teklifi yaptığı zaman, kendisine;

— Altes, acaba hangi endüstriyi murad ediyorlar? diye sormuşlardı.

— İstisnasız olarak, teknil endüstri! Cevabı karşısında herkes şaşırıp kalmıştı.

— Bu sergi bir ingiliz sergisi mi o-

"Memleketi bir Babil kulesine mi benzeteceksiniz,, diye

bağrıışanlara rağmen sergi kuruldu

lacak, yoksa İskoçya ile İrlanda'da mı iştirak edecek?

— Ben, yalnız birleşik krallığı değil, bütün dünyayı düşünüyorum.

Diyeen prense karşı, kıraliçe Viktoryanın kocası olması dolayısıyla besledikleri saygı, "güzel sanatları muhafaza", cemiyetinin azalarının bu cevaba müstehziyane bir gülüşle mukabele etmelerine mani oluyordu. Prens, düşüncesi karşısında hâlâ tereddüd içinde kalmaları aydınlatmak istiyordu. Bunun üzerine Prense — House de uzun bir nutuk söylemeğe karar verdi. O gün orada en ön sırada da yabancı devletlerin elçileri ve bunların arkasında da ingiliz büyük şehirlerinin ikiyüz tane belediye reisi oturuyordu; aynı zamanda Londra'nın finans âlemi de orada toplanmıştı. Kıraliçenin kocası, ateşli bir hatip değildi; fakat fikirleri sürükleyici idi:

Zamanımızın hususiliği nedir? Diye sözde başlayan Prens, devam ederek, bizler bütün tarihin en büyük hedefi olan insanlığın birleşmesine doğru giden harikulâde bir istihale devresinde yaşıyoruz. Milletleri birbirinden ayıran mesafeler modern irad ve ihtiralar harikası önünde kayboluyor. İlim ve araştırma, insanları büyük ve mukaddes bir vazifeyi başarmağa sevk ediyor. 1851 sergisi, ilim ve araştırma nimetlerinin, yalnız sulh, sevgi ve milletlerin karşılıklı yardımları ile muhafaza ve genişletilebileceğini göstermek gagesini taşımaktadır,, dedi.

Bu itibarla enternasyonal sergi, milletlerin büyük bir sulh bayramı değil midir? Prens Albert'in sözlerini dinleyen âlem, sükûnunu kaybetmiş bir âlem idi. İngilterede buğday gümrükleri ve katoliklerin müsavî hakka sahip olmaları için boğazlaşıyordu. Almanya, 1848 ihtilâliyle geçirdiği korkunun hâlâ tesiri altında bulunuyordu; Avusturya, henüz toy denemek kadar genç hükümdarını ordusunun başına geçirmiş, hürriyet ve istiklâl için ayaklanan Macaristan'a gönderiyordu. İşte böyle karmakarışık bir anda, Londra'da "Topların, tüfeklerin, harbların barbarca yarışı yerine ileriliğin asilce rekabeti geçmesi" isteniyordu.

Devonshire dükünün parkında, günün birinde kendisinden bütün dünyanın bahsedeceği bir bahçıvan çalışıyordu. Adı Josef Paxton olan bu bahçıvan, büyük kardeşinin güç belâ bir bahçeye yerleştirdiği yoksul bir köylünün çocuğu idi. Çok geçmeden bu köy delikanlısı, dükün yakın adamlarından biri ve dostu oldu. 48 yaşına bastığı zaman, Victoria regia adı verilen çiçeği kendi eliyle kurduğu serde ilk defa Avrupada yetiştirmeğe muvaffak oldu. Bu Paxton şimdi Londra'da inşa edilmesi düşünülen ve ilk defa olarak bütün dünyanın endüstri, zanaat ve ar âleminin iştirak edeceği sergi binasının projesi için açılan müsabakadaki mükâfatı kazanmağa uğraşıyordu.

Paxton, dokuz gün hiç bir yere çıkmadan bir odaya kapanmış serini, tarhlarını, çiçeklerini bile ihmal etmişti. Dokuzuncu gün bittikten sonra, hazırladığı projeyi Londra'ya göndermişti. Bahçıvan Paxton'un düşündüğü sergi sarayı cam ve çelikten yapılacak olan muazzam bir ser binası idi ki, o tarihe kadar böyle bir şey işitilmiş değildi.

Serginin tatbik sahasına konmasına memur edilen sarayın komisyonu, müsabakaya gönderilmiş olan projeler yığını karşısında afallamıştı. Resimleriyle, maliyet hesaplarıyla birlikte 234 tane yapı planı gönderilmişti. İlk elleme ve göz geçirmeden sonra, bir sürü iyibuluşlar ortaya çıkmıştı. Bunların arasında bilhassa bir fransız mimarının bir planı vardı ki, Sen Pier kilisesiyle Pol katedralini ve İngiltere Bankasını içine alacak kadar büyük ve klasik şekillerin âhenginden meydana gelmiş muazzam bir dom'u ileri sürüyordu.

Komisyonun azalarından biri, "Enternasyonal sergi altı ay sürecekmis!" diyerek başını sallıyor ve böyle muazzam bir yapı kurup altı ay sonra yı-karsak bu iş bize kaç patlar?!, diye soruyordu.

Prens Albert daha münakaşasına başlanmadan, Devonshire dükünün bahçıvanı tarafından hazırlanmış ve cam ve demirden yapılacak olan saraya gönlünü kaptırmıştı. Prens, karısı Kıraliçe ile akşamları politika işlerini görüşürken, her vesileden istifade ede-

rek, ona projenin fevkalâdeliğinden bahsediyordu. Fransızların hazırladığı Dom'a karşı yükselen itirazlar da onun işine elverişli geliyordu. Diğer taraftan, cam ve demirden yapılacak olan saray hem bir yenilik olacak ve hem de ucuz çıkacaktır. Ve hususiyle böyle bir sarayın, icabında sökülüp dağıtılabilmesi mümkün olduktan başka, projesini yapan da bir yabancı değil, bir ingilizdi.

O günlerde bir ingiliz gazetesi, komisyonun 234 proje içinde, bilhassa Paxton'un projesini tercih ettiğini ele alarak şunları yazıyordu:

"Akıl, havsalanın almayacağı bir tasavvur! 18 hektarlık bir arazi kaplı olan camdan bir saray düşünmenin imkânı yoktur,,

Bir diğer gazete de, camdan yapılacak olan bir binanın, ne halkı ve ne de teşhir edilecek eşyayı yağmur ve rüzgâra karşı koruyamayacağını söylüyor, oradaki malların bozulacaklarını, camdan çatıya binlerce kuşun pisliği yığılıp dolacağını ilâve ediyordu. Hele enternasyonal sergi için Haydparke'nin çimenlikleriyle, geniş ve uzun aleleri göz önünde tutulduğu işitildiği zaman, hayret ve hiddet ölçsüz bir dereceyi buldu.

Vaktiyle kırallardan biri, "Haydparke'nin etrafını duvarla çevirmiş olsak, acaba neye mal olur?,, diye baş müşavirine sormuş. O da, "bir taca mal olur, Sir!,, cevabını vermişti.

Bu defa büyük bir serginin Haydparke'da kurulacağı duyulunca, sarayın keyfi icraatına karşı bütün İngiltere ateş püskürmeğe başladı.

Lordlar kamerasında, Lord Camplell, "parklara karışmak hakkını saraya kim vermiştir? Asırlardanberi, evleriimizin en güzel manzarasını teşkil eden güzelim çayırılık ve ağaçların yerinde çekici ve örsün peyda olup patırdı ve gürlüldü çikmalarına kim tahammül edebilir?! Birkak aylık bir yapı kurmak ve dolayısıyla yabancı bir prensin kaprisini tatmin etmek için asırlık ağaçların baltalanmalarına kim katlanabilir?" diyordu.

Paxton'un projesi tehlikeye girmiş bulunuyordu.

Fakat Paxton prensin huzuruna çıkarak şu mütalaada bulundu:

— Altes müteessir olmasınlar. Ben, aledeki ağaçları baltalamıyacağım. Sergi binasının orta kısmını daha yüksek kurmak suretiyle ale'yi de binanın içine alacağım. Zaten ben ser mütehasısıyım,,

İtiraz edilecek en kuvvetli tarafı bu suretle Paxton baltalamış ve sergi binası da kurulmuştu.

Hikâye

Felsefe fakültesinden ...

Cihan harbi bitmiş, müteke imzalanmıştı. Uzun yıllar gurbette kaldıktan sonra yurdumuza dönüyorduk. Vapurumuz gece geçvakit Haydarpasa önüne gelip demirlemişti.

Sabah oluyordu; bizi saran karanlık, bir sis gibi dağılmış, Çamlıca tepeleri, Beyoğlu sırtları, İstanbul'un silüetini teşkil eden minare ve kubbeler belirmeğe başlamıştı. Gün doğduğu zaman, gözümüne inanamıyordum: Haydarpasa bir harabeyi andırıyordu. Karayapmak istiyorduk: itilâf devletlerinin polisleri yurdumuza ayak bastırıyorlardı. Yurd hasreti çok acı idi; meğer, anavatanın karşısında dururken ona kavuşmamak kadar acı bir şey yokmuş. Birkaç gün sonra Taksim bahçesi önünden geçiyordum. Bahçe alay sancaklarıyla donanmıştı. Merak ederek bahçe kapısına; "acaba sünnet düğünü mü var?" diye sordum.

— Hayır, çerkes kıralığı kurulu yor. dedi.

Yoluma devam ettim. Taksim meydanında tramvay bekliyordum. Şanghay'a gitmemiştim; fakat bu şehir hakkında tuhafıma giden birçok şeyler okumuştum. Bu birçok köşe ve bucaklı meydana beklerken, karşıdaki yaya kaldırımında, Napolyonun şapkasını giymiş karabiniyeler, biraz ileride ellerinde lâstik çomakları olan beyaz takkeli amerikan polisler, kollarında M. P. markalı bir band taşıyan İngiliz polisi dolaşıyordu. Burası İstanbul değil, Şanghay'dı. Çünkü bunların arasında japon polisi bile vardı.

Öğleden sonra Küçük Çekmeceye gitmişim. İsimini bitirmiş, treni bekliyordum. Filorya'ya doğru yürüdüm. Hava güneşli ve sıcaktı. Büyük çınar ağaçlarının gölgesine sığınmak için sola saptım. Ağaçların altında fransız marabetyelleri ter bıyıklı genç kızlar büyük bir halka teşkil etmişlerdi. Marabetyelerin külâhlarından başka aklı olmayan bu kapkara halkanın ortasında, elinde turuncu, kırmızı ve mor renkli bir bayrak tutan kara sakallı, kemik göz-lüklü bir adam nutuk söylüyordu. Ne yaptıklarını anlamak istedim:

— Ermeni imparatorluğunun yıldönümünü kutluyoruz, dediler.

Hasılı, İstanbul mütekekeyi yaşadığı günlerden bir gündü.

Bastonuma dayana dayana Fincancılar yokuşunu çıkıp bitirdiğim zaman, artık hava kararınca başlamıştı. Şeh-zade başına gidiyordum. Kestirme olsun diye Süleymaniye istikametini tuttum. Bekirağa bölüğünün dimdik divarı dibinden önüme bakarak ilerliyorum. Tektük ayak sesleri işitiliyordu. Birdenbire önümde bir kara gölge peydah oldu. Bu da bir yolu idi. Yol vermek için kenara çekildim. Fakat o gene karışma dikildi.

— Gececekse geçi dedim.

Karşımdaki kısa böylü tıknaz ve pejmürde kıyafetli bir adamdı.

— Kafa mı tutuyorsun?

— Terbiyesizliğin lüzumu yok; gececekse geç diyorum.

Bu kısa görüşmeden sonra artık dilim tutuldu. Bende uzun uzadıya muhakeme edecek ne kudret ve nede kabiliyet kaldı. Yalnız soğuk bir ter döküyordum. Ucu tam midemin ortasına dayanmış bir kamadan başka hiç bir şey görmüyordum. Her taraf zindan kesildi. Sağ elimdeki bastonumun, sol kolumdaki paradesimin, sırtımdaki caket ve yeleğimin, başımdaki fesin nasıl çıkarılıp alındığını hiç anlamadım. Hayatımda bu kadar kolay soyunmamıştım.

— Kırpırdama gebertiriz...

Gibi sesler kulğuma geliyordu. Ne-yi kırpırdadaktım? Zaten donakalmıştım. Yalnız yüreğimin çılgınca atışığını hissediyordum. Kulğımdan, "kırpırdama, gebertiriz!", emri, gözüm-den de kamanın ucu bir türlü ayrılmıyordu. Neden sonra kendime gelebildim. Yolumun üstünde, uzakta tek bir ışık görünüyordu.

— Şu kahveye bir bak. Belki orada uzanan gölgesine basarak üzerine yürüdüğüm bir küfeciyi, polisin nerede bulunabileceğini sordum.

— Su kahveye bir bak. Belki orada, dedi ve yoluna devam etti.

Mevsim, sonbahardı; soğuk bir rüzgârla karışık hafif bir yağmur yağmağa başladı. Tiril tiril titriyordum. Ar-

navud kaldırımından birkaç basamak inildikten sonra kapısına varılan kahvehane, tavanın ortasına asılmış büyük bir petrol lâmbasının kızıl ve dumanlı ışığı ile aydınlanmıştı.

Ağındaki sigaranın dumanından sakındığı için bir gözünü kırpmış olan garsona: polisin hangi masada olduğunu sordum. Etrafını meraklıların çevirmiş oldukları bir masanın başında tavlâ oynuyordu. Yanına yaklaşıp, — Polis efendi! diye seslendim.

Aldırış etmedi. Bir se-yek atmağa çalışıyordu. Tekrar,

— Polis efendi! dedim.

Öne doğru eğilmiş olduğu başının vaziyetini hiç değiştirmeden,

Debre şivesiyle:

— Dur bre! diye hiddetle cevap verdi.

— Polis efendi, yahu soyuldum, beni soydular!

— Bunun şimdi sırası mı ya?! şey hanesini alayım da ondan sonra! diye rek, kesip attı.

Şeşhanesi alındı; pullar toplandı ve tavlâ kapandıktan sonra, polis lokum parasını kahve ocağındaki divar hesabına yazdırdı.

Kahve saçağının altında hâdiseyi kısaca kendisine anlattım.

Polis:

— Sen merak etme efendim; elimizle koymuş gibi buluruz biz onları! mütalaasında bulundu.

Bekirağa bölüğünün divarı karşı-sındaki harabelerin taş ve kerpiç yığınları arasında, hakikaten alimizle koymuş gibi, karmeniyolacıları arıyor ve tıpkı, çocukların hırsız - polis oyunlarını andıran bir taktik ile hareket ediyorduk.

Uzaktan, yaklaşan ve gittikçe sıklaşan adimlarla biri geliyordu. Polis, sessizce yanıma yaklaştı ve bana eğile-rek,

— Geçiyor ben sana, yakalarız demedim mi?

Dedi ve tabancasını çıkardı. Heye-candan yüreğim küt küt atıyor, intikam düşüncesiyle de dişlerim gıcırdıyordu. Cesaretim yeniden canlandı. Ayak sesi önümüze gelmişti. Polis, kımıldarken, üstüne çıkmış olduğu taş yığını, horrt diye çöküverdi ve hemen arkasından,

— Dur!

diye bağırıldı.

Demindenberi kulak verdiğimiz adimlar daha ziyade sıklaştıktan sonra, birdenbire, hızlı bir koşu şeklini aldı.

Kaçanı kovalarken insanın cesareti çok artıyor. Önümdeki çok açmıştı. Adamı kaçırmıyayım diye, var hızla koşuyordum. Arkamdan koşan polis birdenbire;

— Grav, gravgrav... diye tabancasını sıkmaya başladı.

— Yahu, ne yapıyorsun, önünde koşan benim! Galiba işitmedi ki, vira grav, gravi diye sıkıp duruyordu.

Arkamda sıkılan tabancadan uzaklaşmak ve kendi canımı kurtarmak için bütün kuvvetimi toplayarak koşuyordum. Polisten çok uzaklaşmış önümde kaçana da yaklaşıp sordum ki, bu defa benim:

— Dur!

Diye bağırılmamla, adamın kapaklanıp devrilmesi bir oldu. Altımda uzun yüzüstü yatan adamı kaçırmıyayım diye, avına çullanmış bir yabanî kedi gibi ensesine sarılmış nefes aldır-mıyacak şekilde yere bastırıyordum. O, şiddetli bir sırta buhranı geçiren hasta gibi altımda titriyordu. Nihayet polis de yetişip geldi. Kaputunun cebinden çıkardığı elektrik lâmbasını yaktı. Yüzünü görüyorduk. Fakat, ayaklarından birinde henüz yeni aldığı lâstikle-rinin bir teki duruyordu.

— Dön kerata! emri karşısında sırtüstü çevrilen adam, kılığı kıyafeti yerinde bir delikanlı idi.

Çeneleri hâlâ birbirine vuruyordu. Polis bana döndü.

— Bu mu? diye sordu.

— Sen kimsin?

— Fe, fe felsefe fakültesinden..

Diyebildi.

Meğer benim hırsız diye kovaladığım bu adamcağız da karmeniyolacıardan kaçıyormuş!..

Hikmet TUNA

Hayatta muvaffak olmak

Hoşa gitmek için neler yapmalı?

Kameginin yaptığı tavsiyeler

Her bitaraf insan kabule mecburdur ki amerikalılar, hiç olmazsa pratik muvaffakiyet hususunda, bizden üstündürler. Bize öyle gelir ki amerikalılar sanki bizden daha kesif bir hayat yaşarlar, bizden daha geniş ölçüde faaliyette bulunurlar.

Muvaffakiyetlerinin sırrı aranabilir. Bana öyle geliyor ki onların kuvvetini teşkil eden hususiyetlerden biri yaptıkları işe bütün benliklerini vermeleridir. Onlarda ikinci meslek yoktur.

Tüccar, mühendis, maliyeci, öğretmen, gazeteci, ancak ticaretlerini, fenlerini, maliyelerini, öğretimlerini, sansasyonel makale mevzularını düşünürler; çalışma saatlerinde olduğu kadar istirahat ve eğlence saatlerinde de bunu düşünürler; rüyalarında bunu görürler; meslekleri bütün hayatlarıdır. Yani, onlar, profesyonel sahada, büyük sanatçıların sanatlarına karşı düşkünlüklerini haizdirler.

Her halde, onlar nezaket ve muşeret kanunlarını keşfetmek işiyle meşguldürler, ve metodik zihniyetleriyle bunu kitab haline koymayı bilmişlerdir. Amerika'da büyük bir muvaffakiyet kazanmış ve çok alâka uyandırmış olan "dost edinmek ve insanlar üzerinde nüfuz kazanmak için neler yapmalı?" Başlıklı kitab da bunlardan biridir.

Evet dostluk ve nüfuz nasıl kazanılır? B. Dale Carnegie kendileri için yazdığı bu kitaba iş adamlarına şu cevabı veriyor: "Biraz nezaket ve sevimli olmak için biraz gayret sayesinde.."

"Bal toplamak istiyorsanız, işe arı kovanını sarmakla girişmeyiniz", ki tabanın başına koyduğu tavsiye budur. Benzerlerinden bir şey elde etmek istiyorsanız, evvelâ onlara mülayemetle muamele ediniz, yani hoşlarına gitmeyi biliniz.

Dünya dünya olalı hoşa gitmek çareleri değişmiş değildir, insan tabiatı da değişmiş olmadığı gibi Omiros'un kahramanlarında biz kendimizi buluyoruz. B. Dale Carnegie bir psikologdan, bir ahlâkçıdan başka bir şey değildir. Fakat insanların âdet ve ananeleri üzerinde yaptığı müşahedelerden pratik neticeler çıkarmasını bilen bir ahlâkçi.

Hoşa gitmek isteyen insanlara yaptığı ilk pratik tavsiye nedir? Bu belki bazı kimseleri hayrete düşürecek tir: bu tavsiye: başkalarını tenkid etmekten çekinmektir. Bu tavsiyeyi kitabında birçok defalar tekrarlamaktadır.

Tenkid onu yapana zarar verir, çünkü tenkid edilen kimsenin dostluğunu kaybettirir. Bundan başka lüzumsuzdur da. İnsanların kendi haklarındaki kanatları tenkid yoluyla tadil edilemez. Diğer taraftan, bir insan ne yaparsa yapsın, yaptığında haklı olduğuna kanıdır. Ve B. Carnegie bu hususta güzel misaller zikrediyor:

Croveley son yıllarda Amerikada şenatlerini icra eden canilerin en tehlikelilerinden biriydi. Onu yakalamak için mütralyözlere ve göz yaşartıcı bombalara mücehhez yüz elli polis icab etmiştir. Bu adam bir hiç yüzünden adam öldürmektedir. Otomobilini durdurduğu bir gün bir polis memuru yaklaşıp vesikasını soruyor. Croveley tabancasını çıkararak bir kelime söylemeden onu öldürüyor.

Ölüm cezasına çarptıldıktan sonra e-lektrikli sandalyaya götürülürken şunları söyledi:

— Meşru müdafaa için yaptığım hareketlerden dolayı bana bunu reva görüyorlar.

Şöhreti denizleri aşmış olan meşhur gangster, Al Kapone, gazetecilere şunları söylüyordu:

— Hayatımın en iyi senelerini insanlara en ince zevkleri temine, onları eğlendirmeye harrettim. Mükâfatım ne oldu. Küfürler ve kovalanan bir adam diğer bir meşhur gangster Dusch Schlutz'de, kendisiyle mülakat yapmaya gelmiş bir gazete muhbirine, kendisini anlaşılmamış bir hayırsever telakki ettiğini söylüyordu.

Herkes tarafından mütefikan itham edilen bu korkunç caniler bile, kendi-

6 Kaide

- 1 — Sevimli olunuz, kendinizi unutunuz, başkalarını düşününüz.
- 2 — Bir adamla ilk görüşmede iyi bir intiba bırakınız. Bunun için de tebessüm etmesini bilmek lâzımdır.
- 3 — Tesadüf etmeniz muhtemel olan kimselerin ad ve soyadlarını hatırlınızda tutunuz.
- 4 — Muhavereniz enteresan olmalıdır. Bunu elde etmek için usul basittir: susmasını, yani dinlemesini biliniz, muhatabınızın sözleriyle alâkadar olunuz.
- 5 — Herkese hoşlandığı mevzulardan bahis açınız.
- 6 — Başkalarının kendilerine itimad hislerini takviye ediniz. Bir adama kendisinden bahsediniz. Sizi saatlerce dinleyecektir.

lerinin haklı olduklarına kani olurlarsa, sizin ve benim gibi şerefli bir insana, yanlış bir harekette bulunmuş olduğumuzu kabul ettirmek mümkün müdür? Bilâkis, o, başına gelen felâketlerden dolayı, kendisi müstesna, bütün dünyayı itham etmek temayülündedir. Dahası var. Bir hüküm vermeden önce, aynı şartlar altında tenkid edilen kimse gibi hareket edip etmiyeceğini insan kendi kendine sormalıdır.

Bu münasebetle B. Carnegie bir başka hikâye anlatıyor. Şimallilerle cenublular arasında yapılmış meşhur harbların katî neticesini verebilecek olan Gettysburg muharebesi, 3 temmuz 1863 de, şimallilerin şefi olan general Meade tarafından kazanılmıştı. Cenubluların kuvvetlerine kumanda eden General Lee Potmac'a doğru çekildi, nehri takib edenlerle kendi arasına koymak istiyordu. Fakat müthiş yağmurlar nehri kabartmıştı. Ve General Lee suyu geçemedi. Ordusu iki ateş arasında kalmıştı. Cumhur Reisi Lincoln bunun farkına vardı. Ve General Meade'e bir dakika kaybetmeden taarruz etmesini emretti. Düşman ellerindeydi.

General Meade itaat etmiş olsaydı, harb daha iki sene uzayacak yerde, o zaman bitmiş olacaktı. Fakat general Meade emri infaz etmedi, tereddüd etti, bir harb şurası topladı. Nihayet taarruza karar verdiği zaman, sular alçalmıştı; cenublu General Potmac'ı geçti ve kendini kurtardı.

Lincoln'un hiddeti tasavvur oluna bilir. O zaman General Meade'e bir serzeniş mektubu yazdı. Bu mektup en itidalli bir ifade ile yazılmıştı. "Aziz generalim" diye başlıyordu ve ihtiva ettiği en ağır satırlar şunlardı: "Mükemmel bir fırsat kaçırdınız ve bundan son derece müteessir olduğumu görüyorsunuz."

Fakat bu mektup, ölümünden sonra, cumhur reisinin metruk evrakı arasında bulundu. En sevdiği mesel: "muahaze edilmek istemiyorsanız, muahaze etmeyiniz", olan Lincoln, hiç şüphesiz bir masa başında rahat otururken tenkid etmenin kolay olduğunu düşünmüştü. Meade gibi, harb meydanında yaralılar ve ölüler arasında bulunsaydı belki taarruz etmek cesaretini o da kendinde bulamıyacaktı. Esasen olan olmuştu. tenkidler bunu tamir etmiyecekti. Mektubu göndermedi.

İnsan tenkide neden bu kadar güç tahammül eder? Çünkü insanın en kıymetli şeyle kendine verdiği ehemmiyet tearuz eder. Fresid'e göre, bu his, cins ihtiyacıyla beraber insan faaliye-

Les Annoles'de Arman Pierhol yazıyor

tinin en mühim âmillerindendir.

B. Carnegie diyor ki:

"Çocuklarımızın, dostlarımızın, memurlarımızın vücudlarını besliyoruz, fakat onların kendilerine olan hürmetlerini besledikimiz pek nadirdir.."

Maiyetinizdekilerin size iyi hizmet etmelerini istiyorsanız, onların gördükleri işi takdirle anınız. Bir de şu: bir kimseden bir şey elde etmek isterseniz, o kimsenin istediğininizi şeyi yapmakta zevk duymasını temine çalışınız.

B. Carnegie, aynı zamanda öğretmendir. Nevyorkun iş adamlarından on beş bin kişiden fazlasına ders okuttu. Derslerinden biri hakkında bize şunları anlatıyor:

— Geçen gün, bir posta gişesinin önündeydim. Sıramı beklerken, memurun son derece canı sıkılmış bir vaziyette olduğuna dikkat ettim.

"Şüphesiz, diye düşündüm, bütün gününü zarf tartmak ve makbuz doldurmakla geçirmek pek eğlenceli bir şey olmasa gerek. Her şey yağmen bu çocuğun hoşuna gitmek ve onu tebessüm ettirmek için ne yapmalı? Ona hoşuna gidecek bir söz söylemeliyim. Ona beğenecek ne bulabilirim. Tanıma, değerli adamların karşısında bulunurken bunu bulmak bazan hayli güçtür. "Bu defa, iş kolaydı, çünkü genç adam mükemmel saçlara sahipti. Zarfımı tartarken:

— Saçlarınızın sahib olsaydım her halde pek memnun olurudum, dedim.

Bu sözler sihirli bir tesir yaptı, yüzü şenlendi ve mütevazı bir tebessümle cevap verdi:

— Vaktiyle çok daha güzeldi.

Evvelce nasıl olursa olsun gene pek muhteşem olduğunu söyledim. Böylece birkaç kelime konuştuk ve oradan ayrılırken memur ilâve etti:

— Saçlarımdan dolayı beni tebrik edenler az değildi.

B. Carnegie bu hikâyeyi bitirince talebelerinden biri sordu:

— Bu suretle hareket etmekle ondan ne bekliyorsunuz?

Buna şu cevabı verdi:

— Ondan ne mi bekliyorum? Mükabilinde başkalarından bir şey beklemeden etrafımızda biraz saadet uyandıramıyacak kadar hodbinsek, ergeç uğrıyacağımız akamete pek lâfızız demektir.

Kitapta, "hoşa gitmek için altı çare", "başkalarını kendi görüşünüze iş-tirak ettirmek için on iki çare", "başkalarını kızdırmadan hatalarını düzeltmek için dokuz çare", gibi kısımlar vardır.

İşte hoşa gitmek için tavsiye edilen altı çare:

- 1 — Sevimli olunuz. Kendinizi unutunuz. Başkalarını düşününüz.
- 2 — Hoşa gitmenin ikinci çaresi, ilk görüşmede iyi bir intiba bırakmaktır, bunun için de tebessüm etmesini bilmek lâzımdır.
- 3 — Tesadüf etmeniz muhtemel olan kimselerin ad ve soyadlarını hatırlınızda tutunuz.
- 4 — Muhavereniz enteresan olmalı. Bunu elde etmek için usul basittir: Susmasını, yani beklemesini biliniz; muhatabınızın sözleriyle alâkadar olunuz.
- 5 — Herkese hoşlandığı mevzulardan bahis açınız.
- 6 — Başkalarının kendilerine itimad hislerini takviye ediniz. "Bir adama kendisinden bahsediniz, sizi saatlerce dinleyecektir.."

Emlâk ve Eytam Bankası idare Meclisinden:

8.6.1937 günü saat 11 de fevkalâde olarak toplanacağı 7.5.1937 tarihinde ilân edilmiş olan umumî heyette görüşülecek işler:

Bankamız esas nizamnamesinde lüzumlu görülen tadilat:
Tadil edilecek maddeler:

ESKİ MADDE

Madde 39 —

YENİ MADDE

Madde 39 — Maliyeden müdevver emlakten banka tarafın dan satılanların takdiri kıymet muamelesi aranmaksızın satış bedelleri, birinci taksiti berveği peşin istifa edilmek şartile, 15 senevi taksite rapt ve bilâ faiz istifa olunabilir.

ALTINCI FASIL

Bankanın İdaresi

Madde 49 — Bankanın idare u zurları (Hissedarlar umumî he yeti), (İdare Meclisi), (İdare komitesi) ve (Umum Müdür) den ibarettir.

A. — İdare Meclisi

Madde 50 — İdare meclisi iki si Adliye, ikisi Maliye Vekâlet leri tarafından tayin ve müteba kisi de hissedarlar heyeti umu miyesince B tertibi hisse sene datına malik olanlar tarafından intihap olunan altı azâdan te rekküp eder.

Madde 51 — Bankanın Umum Müdürü İdare meclisinin tabii azâsındandır. Umum müdürün bulunmadığı zamanlarda muavi ni aynı salâhiyetle idare meclisi içtimasına iştirak eder.

Madde 52 — Eski 51 inci mad de aynen,

Madde 53 — Eski 52 inci mad de aynen,

Madde 54 — Eski 53 üncü mad de aynen,

Madde 55 — Eski 54 üncü mad de aynen,

Madde 56 — Eski 55 inci mad de aynen,

Madde 57 — Eski 56 ıncı mad de aynen,

Madde 58 — Eski 57 inci mad de aynen,

Madde 59 — Eski 58 inci mad de aynen,

Madde 60 — Eski 59 uncu mad de aynen,

Madde 61 — Eski 60 ıncı mad de aynen,

Madde 62 — Eski 61 inci mad de aynen,

İDARE MECLİSİNİN VAZİFE V SALAHİYETLERİ.

Madde 63 — İdare Meclisi, bankanın emrû idaresinde umu mî heyetten sonra en vasi salâhiyeti haizdir. Umumî heyetten karar istihsalini istilzam etmi yen ve İdare komitesiyle Umum Müdürün salâhiyetleri haricin de kalan hususların kâffesi hak kında idare meclisi bilmüzekere karar ittihaz eder.

Alelhusus:

1 — İkrazatın muhtelif ak samında istimal olunacak ser mayelerin miktarını tayin eyler.

2 — İskonto fiatını, avans, ik razat ve mevduata verilecek olan faizin azamî ve asgarî miktarını kararlaştırır.

3 — Bankanın bilumum talima tı dahilîyesini tanzim ve muame lâtının kavaid ve şeraitini tayin ile bunların hüsnü tatbikini te min eder.

4 — Muamelâtı mezkûre me yanında evvelce mezuniyet is tihsaline mütevakkıf olanlar ile badelâk meclisin tasdikine ta bi bulunanları ve banka memur larının sureti kabul ve tarakkisi ile vezaif ve salâhiyetini bir ta limatname ile tayin eyler.

5 — Müdürü umuminin inha sı üzerine müdürü umumî muavi nini ve idarei merkeziye ve şu abat müdürlerini ve banka na mına imza vazına mezun memu rini nasp ve azil ve mikdarı ma aşlarını tayin eder.

6 — Şube ve acentelikler kü şadı hakkında karar ita ve ve za if ve salâhiyetlerini tayin eder.

7 — Şube ve acenteliklere ib raz olunacak sermayelerin mik darını takdîrile bu sermayele rin muhtelif muamelatta sureti istimalini tayin eder.

8 — Kefalet tâbi memurların kefalet mikdarlarını tayin eder.

9 — Banka namına iştirak veya isticar olunacak emvali gayri menkule hakkında karar verir.

10 — İhtiyat akçesinin sureti tenmiyesini tayin eyler.

11 — Üç aylık hesap hulâsa larını ve her hesap senesi sonun da senelik plânço ve kâr ve za rar hesaplarını maliye ve iktisat vekâletlerince müstereken tesbit edilecek formüle muvafık olarak tanzim, temettü hisselerini tes bit ve bir senelik muamelâta mü tedair hazırlıyacağı rapor ile birlikte umumî heyete takdim ve teklif eder.

ESKİ MADDE

Madde 63 —

Madde 63 —

Madde 64 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

Madde 66 —

YENİ MADDE

12 — Hadleri ne olursa olsun açık yani karşılıksız kredi hesabı carileri banka umum müdürlüğü nün teklifi ve idare meclisinin kararıyla açılır. Kefalet veya te minat mukabili açılacak borçlu cari hesaplar için salâhiyetler idare meclisince tesbit edilir.

13 — Bankanın alâkadar oldu ğu deavi ve ihtilâfattan dolayı müddei, müddeialehy sıfatıyla bilumum mehakim ve devairi res miye huzurunda bankayı temsil, her türlü ilâmat ve mukarrerat is tihsal ve bunların icrasını takip eyler. Sulh olur ve hakem tayin eyler.

İşbu madde ile beyan olunan hususat işarı olup tahdidi de ğil dir.

Madde 64 — İdare meclisi, ida re komitesinin faaliyetini mura kabe etmekle mükelleftir. İdare meclisi azâlarının her biri idare komitesinden, bu komitenin fa aliyeti hakkında her türlü ma lûmatı istemeğe münasip görece ği her nevi kontrolü yapmağa sa lâhiyetlidir.

Madde 65 — Eski 63 üncü mad de aynen,

Madde 66 — İdare meclisi 63 üncü madde mucibince haiz oldu ğu salâhiyetin tayin edeceği ak samını icra için tasrih eyleyece ği şeraid dairesinde müdürü u mumiye, muavinine veya azâsın dan birine veya herhangi bir za ta vekâlet verebilir.

Madde 67 — Eski 65 inci mad de aynen,

Madde 68 — Eski 66 ıncı madde aynen.

Madde 69 — İdare meclisi ve idare kmitesi reis ve azâları hu kuk usulü muhakemeleri kanu nunun 245 inci maddesinin 3 nu maralı bendinde yazılı derecelerde karabeti bulunan kimselere ta allûk eden kredi, teminat ve ke falet taleplerinin müzakeresine iştirak edemezler ve bu işler hak kında rey veremezler.

B. İDARE KOMİTESİ.

Madde 70 — İdare komitesi, İdare meclisi tarafından bu mec lise dahil azâlar arasından seçi len iki zat ile umum müdürden mütekkip üç kişilik bir heyettir. Bu komite 2999 numaralı Banka lar kanununda yazılı vazifelerin ifasiyle mükelleftir.

İdare komitesi kararları, ara larında açık bırakılmamak ve sa tır aralarında çıkıntı olmamak şartile Ticaret kanununun 69 un cu maddesi mucibince tasdik e dilmiş bir deftere kaydedilir ve her kararın altı komite reis ve azâları tarafından imzalanır.

İdare komitesinin ittifakla verdiği kararlar doğrudan doğ ruya, ekseriyetle verdiği karar lar idare meclisinin tasvibinden sonra infaz olunur. Her hangi bi içtimaa iştirak edemeyecek su rette mazereti zuhur eden idare komitesi azâsı yerine vazife gör mek üzere idare meclisi taraflın dan iki yedek azâ seçilir.

İdare komitesinin salâhiyet ve vazifeleri bankalar kanununun hükümleri dahilinde idare mec lisince hazırlanacak bir talimat name ile tayin ve tesbit olunur.

C. UMUM MÜDÜR.

Madde 71 — Umum Müdür, Maliye Vekâletinin inhası üze rine İcra Vekilleri heyetinin ka rarı ve Reisi Cumhuriyet tasdiki ile tayin olunur.

UMUM MÜDÜRÜN VAZİFE VE SALAHİYETLERİ

Madde 72 — Eski 68 inci mad de aynen,

Madde 73 — Eski 69 uncu mad de aynen,

Madde 74 — Eski 70 inci mad de aynen,

Madde 75 — Eski 71 inci mad de aynen,

8 İNCİ FASIL

Murakıplar

Madde 76 — 844 ve 2999 num aralı knaunlarla ticaret kanunu ve işbu nizamname hükümlerine tevfi kan mürakabe vazifesi ile mükellef olmak üzere hisseda ran heyeti umumiyesi her sene erbabr ihtisadan iki murakıp in tihap eder. Ancak ilk senenin murakıpları Maliye Vekâleti ta rafından tayin olunur.

Madde 77 — Murakıpların müd deti bir senedir. Müddeti bitam bulanların tekrar intihapları ca izdir .

MÜRAKİPLERİN VAZİFE VE SALAHİYETLERİ

Madde 78 — Murakıplar ban kanın bütün muamelât ve hesa batını muamelâtı cariye sekte

ESKİ MADDE

Madde 75 —

Madde 76 —

Madde 77 —

Madde 78 —

Madde 79 —

Madde 80 —

Madde 81 —

Madde 82 —

Madde 83 —

Madde 84 —

Madde 85 —

Madde 86 —

Madde 87 —

Madde 88 —

Madde 89 —

YENİ MADDE

vermemek şartıyla tetkik ve mu rakabe hakkını haizdirler, bu ci hetle bankanın bütün defterleri ni ve muhaberatını ve zabıtname lerini ve bilcümle muharreratı ve vezne ve senedat cüzdanları mev cudunu mahallerinde mürakabe ederler. Mürakıplar idare meclisi müzakeratında rey ve müzake reye iştirak etmemek şartıyla ha zır bulunabilirler ve münasip gördükleri teklifatı idare meclisi ve umumî heyetin âdi ve fev kalâde içtimaları ruznamelerine ithal ettirebilirler.

Mürakıplar yolsuz gördükle ri bilcümle muamelâtı ve rapor ve tekliflerinin suretini 115 inci maddede yazılı komisere ih bar ve tevdiâ mecburdurlar.

Bundan başka murakıplar ban ka idare meclisi, idare komitesi reis ve azâlarıyla müdür ve me murlarının 2999 numaralı banka lar kanununun hükümlerine ve işbu nizamnameye aykırı hare ketlerini gördükleri takdirde bun ları vesailkile dayanarak heyeti umumiye hitaben tanzim ede cekleri raporda zikretmeğe mec burdurlar. Murakıplar bu rapo larının birer suretini Maliye ve İktisat Vekâletlerine gönderir ler

Murakıpler, bankalar kanunu mucibince hazırlanacak üç aylık hesap hulâsalarını tetkik ettik ten sonra tasdik etmek ve ban kanın senelik bilânço ve kâr ve zarar hakkındaki mütalaalarını bir raporla umumî heyete bildir mek mecburiyetindedirler.

Madde 79 — Eski 75 inci mad dedeki (ticaret Vekâleti) tabiri (İktisat Vekâleti) şeklinde ta dil edilmek üzere aynen.

Madde 80 — Eski 76 ıncı mad de aynen.

Madde — 81 Eski 77 inci mad de aynen.

DOKUZUNCU FASIL

Hissedarlar heyeti umumiyesi. Heyeti umumiyenin şeraiti ve mukarreratı.

Madde 82 — Eski 78 inci mad de aynen.

Madde 83 — Eski 79 uncu mad de aynen.

Madde 84 — Eski 80 inci mad de aynen.

Madde 85 — Umumî heyetin alelâde veya fevkalâde olarak iç timasına dair olan davetnameler İdare Meclisince içtima günün den en az bir ay evvel resmî ga zete ile diğer iki gazetede ilân o lunur.

Madde 86 — 113 üncü madde ahkâmı mahfuz kalmak üzere ale lâde veya fevkalâde olarak içti maa davet olunan heyeti umu miyenin işbu nizamname muc biince müteşekkil addedilmesi iç in gerek bilvekalâ ve gerek bilesale sermayenin lâakal rubu una müsavi hisse senedatını ma lik olan hissedarların hazır bu lunması icabeder. Haddi mezkûr istihsal edilemeyecek olursa he yeti umumiye iki haftadan dört haftaya kadar fasıla ile ikinci de fa olarak akd içtimaa davet olu nur. Bu davet dahi resmî gaze te ile diğer iki gazetede ilân o lunur. Bu içtimaa iştirak eden hissedarların mikdarı ne olursa olsun umumî heyet nizamene top lanmış sayılır .

Madde 87 — Eski 83 üncü mad de aynen,

Madde 88 — Eski 84 üncü mad de aynen,

Madde 89 — Eski 85 inci mad de aynen,

Madde 90 — Eski 86 ıncı mad de aynen,

Madde 91 — Eski 87 inci mad de aynen,

Madde 92 — Eski 88 inci mad de aynen.

Madde 93 — Heyeti umumiye ruznamesi İdare Meclisi tarafın dan bittanzim içtima gününden lâakal bir ay evvel 85 inci mad dedeki eşkal dairesinde ilân edi lir. En az 10.000 hisseye malik olan hissedarların içtima günün den bir ay evvel esbabı mucibeyi havi tahriri talepleri üzerine İ dare Meclisi müzakeresi istenen mevaddı ruznameye koynığa mecburdur.

Ancak işbu teklifatın müzake resi için mezkûr hissedarların he yeti umumiye 87 inci madde ye tevfi kan hazır bulunmaları ve ya vekil izam eylemeleri lâzım dır. İşbu madde ile 84 üncü mad denin ikinci fıkrasında zikrolu nan ahval haricinde hissedarlar tarafından vaki olacak teklifat ruznameye alınmaz.

(Sonu 11. inci sayfada)

(Başı 10. uncu sayfada) —

ESKİ MADDE

YENİ MADDE

ESKİ MADDE

YENİ MADDE

Madde 104 —

- Madde 90 — Madde 94 — 90 inci maddenin 5 numara bendeindeki (89) rakamı (93) olarak tadil şartile aynen.
- Madde 91 — Madde 95 — Eski 91 inci madde aynen.
- Madde 92 — Madde 96 — Eski 92 inci madde aynen.
- Madde 93 — Madde 97 — Eski 93 üncü madde aynen.
- Madde 94 — Madde 98 — Eski 94 üncü madde aynen.
- Madde 95 — Madde 99 — Eski 95 inci maddedeki (94) rakamı (98) şeklinde tadil şartile aynen.
- Madde 96 — Madde 100 — Eski 96 mci madde aynen.
- Madde 97 — Madde 101 — Eski 97 inci madde aynen.
- Madde 98 — Madde 102 — Eski 98 inci madde aynen.
- Madde 99 — Madde 103 — Eski 99 uncu maddedeki (Ticaret Vekâleti) tabiri (İktisad Vekâleti) şeklinde tadil şartile aynen.
- ONUNCU FASIL**
Şirketin seneli maliyesi, bilançosu, temettü ve ihtiyat akçesi.

SENEİ MALİYE VE BİLANÇO

- Madde 100 — Madde 104 — Son fıkradan evvelki kısım eski 100 üncü maddedeki gibi aynen. Son fıkra yerine: bilanço ile kâr ve zarar hesapları, meclisi idare ve murakıpları raporları ile birlikte heyeti umumiyenin toplanma tarihinden itibaren bir ay içinde Maliye ve İktisad Vekâletlerine verilir. Ve bilançolar aynı müddet zarfında biri resmi gazete olmak üzere en az iki gazete ile neşir ve ilân olunur.

Madde 101

Üç aylık hesap hulasaları.
Madde 105 — Her üç ayda bir bankanın vaziyetini gösteren Maliye ve İktisad Vekâletlerince müştereken tesbit edilecek formüle muvafık bir hesap hulasası tanzim edilir. Bu hesap hulasaları murakıpları tarafından tasdikli olara ktaalluk ettiği devrenin hitamından itibaren nihayet üç ay içinde Maliye ve İktisad Vekâletlerine verilir.

Madde 102 .

Safi kâr
Madde 106 — Bankanın bir senelik muamelâtından elde edilecek kârlardan bilmüle imha akçeleriyle tahvilât, ikramiye ve faizleri ve her türlü masarifi ve teahhüdâtın tesviyesinden sonra kalacak bakiye safi kârı teşkil eder.

Madde 103 —

İhtiyat Akçesi
Madde 107 — Safi kâr, aşağıda yazılı şekil ve nisbetlerde ve sıra ile kısmen ihtiyat akçesine tefrik ve kısmen tevzi edilecektir.

- A — 1 — % 5 kanunî ihtiyat akçesine.
- 2 — % 5 ileride vukuu muhtemel zarar karşılığı.
- 3 — % 10 fevkalâde ihtiyat akçesi.

3 — Yukarıda A. fıkrasında yazılı ihtiyat akçelerinin tefrikinden sonra safi kârdan bakiye kalacak miktardan, tediyeye edilmiş sermayenin % 6 sına tekabül edecek bir miktar birinci temettü hissesi namına altıncı tevzi olunur. Herhangi bir senenin temettüü işbu yüzde altıyı temin etmezse noksanı fevkalâde ihtiyat parasından tefrik ve tevzi olunur. Fakat bu suretle fevkalâde ihtiyat parasından ayrılan meblağ, gelecek senelerin temettü-lerinden ayrılmaması icabeden bakiye mahiyetindedir.

C — Yukarıda A. ve B. fıkralarında yazılı ihtiyat paralarıyla birinci temettü hissesinin tefrikinden sonra safi kârdan kalacak bakiye aşağıda yazılı nisbetler dairesinde tevzi olunur.

İşbu bakiyenin:

- % 15 i Eytam mevduatına.
- % 5 i idare meclisi azâsına.
- % 5 i Banka memurlarına.

Bu tevziat yapıldıktan sonra kalan bakiye ikinci hisse temettü olarak ikinci hissedarlara tevzi olunur. Ancak heyeti umumiyeye işbu ikinci hisse temettüden münasip bir miktarı yukarıda A. 3 de yazılı fevkalâde ihtiyat akçesine ilâve olunur. İdare meclisi azâsı hisse temettü müsavatan iştirak ederler. Azâ arasında tebeddül vukuunda hâlef ve selef veya varisleri meclise iştirak müddeti itibariyle hisse temettü iştirak ederler. Yukarıdaki fıkralar mucibince idare meclisi azâları ile banka memurlarına verilecek senelik temettü hisseleri almakta oldukları birer aylık asıl maaş veya ücretleri tecavüz edemez. Bankalardan artacak kısım fevkalâde ihtiyat akçesine ilâve olunur.

Madde 105 —

Madde 106 —

Madde 107 —

Madde 108 —

Madde 109 —

Madde 110 —

Madde 111 —

Madde 112 —

Madde 113 —

Madde 114 —

Madde 115 —

Madde 116 —

Madde 117 —

Madde 118 —

Madde 119 —

Madde 120 —

Madde 121 —

Madde 108 — 107 inci maddenin A. fıkrasının birinci ve ikinci bendinde yazılı ihtiyat akçeleri şirketin muhtemel zararlarına karşılıktır. Fevkalâde ihtiyat akçesinin kullanılacağı yerleri heyeti umumiyeye serbestçe tayin eder. Bir hesap senesinin hasılatı hissedarlara kâr tevziine kâfi gelmediği takdirde fevkalâde ihtiyat akçesinin bu hususa tahsis caizdir. 107 inci maddede yazılı ihtiyatların yekünü ödemiş sermayenin tamamına baliğ oluncaya kadar tefrikeye devam olunur. Şu kadar ki zarar tahakkuk ettiği zaman bu ihtiyatlardan yapılacak mahsup nisbetinde yeniden ihtiyat tefrikeye başlanır.

ON BİRİNCİ FASIL

Şirketin feshi, nizamnamei esaslarının tadili. Şirketin feshi, tasfiye muamelesi.

Madde 109 — Eski 105 inci madde aynen.

Madde 110 — Eski 106 mci madde aynen.

Madde 111 — Fevkalâde olarak içtima eden hissedarlar heyeti umumiyesi işbu esas nizamname üzerinde tadilâtta karar verebilir. Tadilâtın hükümet tarafından tasdikli lazımdır.

Madde 112 — Eski 108 inci madde aynen.

Madde 113 — Eski 109 uncu maddedeki (82) rakamı (86) halinde tadil şartile aynen.

ON İKİNCİ FASIL

Komiser, komiserin tayini.

Madde 114 — Eski 110 uncu madde aynen.

Madde 115 — Eski 111 inci maddedeki (Ticaret Vekâleti) tabiri (İktisad Vekâleti) şeklinde tadil şartile aynen.

ON ÜÇÜNCÜ FASIL

Müteferrik Hükümler

Meclisi idare azâsı

Madde 116 — Eski 112 inci madde aynen.

Meclisi idare azâları ve murakıpları

Madde 117 — Eski 113 üncü madde aynen.

Madde 118 — Eski 114 üncü madde aynen.

Bankanın memur ve müstahdemleri

Madde 119 — Umum müdür dahil olmak üzere bankanın bil umum müdür, memur ve müstahdemleri bankaya veya banka ile muamele vapan şahıslara ait sırları her ne suretle olursa olsun ifşa edemezler. Sır ifşa ettiği anlaşılanların vazifeleri ne nihayet verilir.

Madde 120 — Umum Müdür ve bilâ istisna bankanın bütün memur ve müstahdemleri idare meclisinin müzadesesi olmadan herhangi bir müessesede vazife deruhte edemezler. Bunlar kolektif bir şirketle alakadan olmayacakları gibi komandit şirketlerde de komanditer sıfatıyla bulunamazlar.

Madde 121 — Bankanın idare meclisi ve idare komitesi reis ve azâlarının ve murakıplarının ve banka adına imza koymağa salâhiyetli müdür ve memurları nın doğrudan doğruya veya muvazaa yoluyla bankadan her ne şekilde olursa olsun kredi almalrı, bankaya lehlerine kefalet veya teminat verilmeleri ve yahut menfaat rabtasile bağlı oldukları eşhas ve müesseseler lehine kredi, kefalet veya teminat verilmesini temin ettirmeleri ve bankanın da bu nevi muameleleri yapması memnurdur.

Banka kendi memurlarına gerek doğrudan doğruya ve gerek muvazaa yoluyla ödünç para ve lehlerine teminat veremez ve kefil olamaz.

Madde 122 — Eski 116 mci madde aynen.

Madde 123 — Eski 117 inci madde aynen.

Madde 124 — Eski 118 inci maddenin son fıkrasındaki (üç ay), (bi ray) şeklinde tadil şartile aynen.

Madde 125 — Eski 119 uncu madde aynen.

Madde 126 — Eski 120 inci maddedeki (Ticaret Vekâleti) yerine (İktisad Vekâleti) tabiri konulmak şartile aynen.

Madde 127 — İstatistik idare, since verilecek nümunesine tevfiyan her sene muamelâtına dair bir istatistik defteri tanzim ve talep vukuunda İktisad Vekâletine verilecektir. 1—2215

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

- 1 — Ankara garnizonu birlikleri için 288000 adet yumurta 7.6. 937 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile alınacaktır.
- 2 — Yumurtanın tutarı 4176 lira olup muvakkat teminatı 313 lira 20 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyondan parasız görülür.
- 3 — İsteklilerin kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzları yazılı gün ve saatte levazım amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (1291) 1—2223

İLAN

- 1 — Cizre hudud taburunun bir senelik ihtiyacı olan 124000 kilo fabrika unu kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme günü 6 haziran 937 günü saat onda Cizre hudud taburu satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Muvakkat teminat akçesi 1395 liradır. İstekliler teminat makbuzları ile teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel komisyona vermiş olacaktırlar.
- 4 — Şartnamesi tabur levazımından alınabilir. (1296) 1—2218

İLAN

- 1 — Ankara garnizonunda ki hastahaneler ihtiyacı için 10000 kilo tavuğun 2.6.937 çarşamba günü saat on beşte kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tavuğun tutarı 5500 lira olup muvakkat teminatı 412 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda parasız görülür.
- 3 — İsteklilerin kanunun 2 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlarını havi teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar levazım amirliği satın alma komisyonuna vermeleri. (1209) 1—2098

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

- Muhammen bedeli (4960) lira olan 335 ton yüksek kalite sön memiş kireç 7.6.1937 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.
- Bu işe girmek isteyenlerin (351,75) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmi gazetesinin 7.5.1936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyona reisliğine vermeleri lazımdır.
- Şartnameler parasız olarak Ankara malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (1277) 1—2229

Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlanları

İLAN

- 1 — Beher metresine biçilen ederi 305 kuruş olan 100 bin metre kaputluk kumaş kapalı zarfla alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini 1525 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyona gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 15.950 liradır.
- 4 — İhalesi 25 - mayıs -937 salı günü saat 11 dedir.
- 5 — Münakasaya gireceklerin 2490sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (1160) 1—2000

BİLİT

- Gösterilecek mahalde yerine zarartesi günü saat 10 dadır. İskonmak ve takmak üzere (8600) teklifler belli gün ve saatmda M. V. SA. AL. KO. nuna gelmeleri. (1279) 1—2205

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlanları

MÜTEAHHİT NAM VE HESABINA 33 KALEEM LASTİK MALZEMESİ

Tahmin edilen bedeli 3400 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın alma komisyonunca 7. 6. 937 pazartesi günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 255 lira ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesikalarla mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1263) 1—2184

Ankara Belediye Reisliği İlanları

İLAN

Belediye resminden olan borcu için haciz edilen yirmi ayar iki adet altın bilezik 24.5.937 pazartesi günü saat 12 de Belediye mezar salonunda açık artırma ile satılacaktır. İsteklilerin bu saatte orada bulunacak olan icra memuruna müracaat etmeleri. (1295) 1—2219

İLAN

Atrş poligonunun pazar günleri açık ve salı günleri kapalı bulunacağı ilân olunur. (1292) 1—2222

Kars Vilâyetinden:

İçme Suyu Tesiatı Münakasası:

21688 lira 97 kuruş bedeli keşifli Kağızman'a 4 kilometre mesafedeki pmardan font borularla isale ve tevzi edilecek içme suyu inşaat münakasa müddeti 12.5.937 gününden itibaren 10 gün müddetle pazarlığa konulmuştur.

- 1 — Pazarlık 22.5.937 cumartesi günü saat 10 da Kars vilâyeti encümenince yapılacaktır.
- 2 — İnşaat bir kıl halinde münakasaya konulduğu gibi inşaat yerinde boru ve malzeme teslimi ve boru keşif imalatı icrası işlerin de ayrıca mevki münakasasdadır. Her üç şıkka yapılacak teklif kabul edilecektir. Yalnız bu şıkların intihab hususunda encümen muhtar olacaktır.
- 3 — İnşaatın heyeti umumiyesinin keşfi 21685 lira 97 kuruş olup teminatı 1626 lira 44 kuruştur. Boru ve malzeme teslimi işi keşfi 8013 lira 9 kuruş olup teminatı 668 lira 54 kuruştur.
- 4 — Boru keşfi ve imalatın icrası işinin keşfi 12772 lira 1 kuruş olup teminatı 95 lira 97 kuruştur.
- 5 — İnşaatın istinad ettiği keşif tahlihi fiat plânları münakasa ve fenni şartname bayındırlık işleri genel şartnamesi 100 kuruş mukabilinde Kars Nafia müdürlüğünden verilecektir.
- 6 — İstekli olanların teminat makbuzlarını ehliyet vesikalarını ve ticaret odası kayıtlarını birliktte muayyen günde pazarlığa iştirak etmeleri lazımdır. (2775) 1—2230

Çankaya Malmüdürlüğünden:

Yol inşaat müteahhidi Basri oğlu Mustafa Hayri namına 933 senesi için bir misil zamlı 13 lira 86 kuruş kazanç tarihıyatına aid 2/54 No. lu ihbarname ile 426 lira 85 kuruş muhtevi kazanç muvazene ve misil zammı aid ve 934 senesine aid 2/53 No. lu ihbarnamelerin muhatabının adres veikametgâhı meğul olduğundan kendisine tebliğ edilememiştir.

Hukuk usulü muhakemeleri kanunu veçhile tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1287) 1—2225

PHILCO radyolarını bizden arayın

Halil Naci

Anafartalar Caddesi
No: 111 Telefon. 1230

Erzurum imar birliği başkanlığından:

Erzurum şehri dahilinde imar birliğine aid bir apartman kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Bedeli keşif yirmi dört bin iki yüz sekiz lira üç kuruştur.
2 — Evrak keşifnamesini görmek isteyenler İstanbul ve Ankara Nafia Müdürlüklerinde ve Erzurum imar birliği eksiltme komisyonunda okuyabilirler.

3 — Eksiltme 31 Mayıs bin dokuz yüz otuz yedi pazartesi günü saat on beşte belediye binasında imar birliği komisyonunda yapılacaktır.

4 — İsteklilerin Nafia vekâletinden 937 senesinde aldığı vesikayı ibraz etmeleri mecburidir.

5 — Muvakkat teminatı bin sekiz yüz on altı lira olup üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evvel teklif mektuplarını ve evrakı sairesini komisyon riyasetine vermesi lâzımdır. (1219) 1—2089

Mezbaha pazarlık ilân Karadeniz Ereğli Belediyesinden

Musaddak projesi mucibince (14899) lira 44 kuruş bedeli keşifli ve kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulan ve şeraiti Cumhuriyet ve Ulus gazeteleriyle ilân edilmiş olan Karadeniz Ereğli belediyesi mezbaha inşaatına eksiltme müddeti içinde talib çıkmadığından 5.5.937 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. Pazarlıkla ihalesi 5 Haziran 937 tarihinde rastlayan cumartesi günü saat 12 de Ereğli belediye encümeninde yapılacağı ilân olunur. (2699) 1—2102

Kırklareli Belediye Reisliğinden:

Kırklareli şehrinin Nafia Vekâletinden musaddak elektrik projesi mucibince mevcut elektrik santralına ilâve edilecek 30025 lira bedelli keşifli 160-200-240 efektif beygir kuvvetinde bir buhar makinesi ve teferuatı 12.5-937 den itibaren 45 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İsteklilerin % 7,5 teminat akçesi olan 2252 liralık belediye veznesine yatırmaları ve şartnameleri almak isteyenlerin 60 kuruşluk pulla 125 kuruş göndermeleri ilân olunur. (2817) 1—2194

Başvekâlet istatistik genel direktörlüğü eksitme ve ihale komisyonundan:

Kapalı Zarf Usulüyle Eksitme İlânı :

1 — Eksiltmeye çıkarılan iş, 12 cilt aylık, 3 cilt yıllık ve bir cilt fihrist olmak üzere senelik yekûn takriben (390) formadan ibaret fransızca ve türkçe haricî ticaret istatistikleridir.

2 — Baskı adetleri (200-400) olacaktır.

3 — Tahmin olunan tab bedeli 11,700 liradır. Eksiltme haziranın üçüncü perşembe günü saat 15.30 da umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonunda açılacaktır.

4 — Bu eserler Ankara'da basılacaktır. Eksiltmeye girecekler % 7,5 muvakkat teminat vesikalariyle eksiltmenin açılmasından bir saat evvel teklif mektuplarını komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

5 — Bu baktaki şartname komisyon kâtibliğinden istenebilir. Ve nümuneler dairede görülebilir. (1163) 1—2003

Devlet Demiryolları Avrupa hattı 9 uncu İşletme Müdürlüğünden :

22 Mayıs 1937 tarihinden itibaren gerek Avrupa sürat katarları ile Trakya katarları ve gerek İstanbul - Küçük Çekmece arası banlıyo katarları yeni vakti hareket cedveline göre işlemeye başlayacaklardır. Bu katarların kalkış ve varış saatlerindeki değişiklikler hakkında istasyonlardaki afişlerde tefsilat vardır.

Banlıyo katarlarının seyri hareket saatlerini gösteren cep çizimlerini gişelerde satılır. (2794) 1—2153

Sivas İli Bayındırlık Direktörlüğünden :

25-5-937 cumartesi günü saat 12 de Sivas vilâyet daimî encümeninde ihale edilmek üzere 22476 lira 70 kuruş keşif bedelli Sivasta yapılacak vali evi inşaatı kapalı zarf usulüyle 24.4.1937 den itibaren tekrar eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri keşif proje ve sair evrakı vilâyet encümeninde her zaman görülebilir. Muvakkat teminat 1857 lira 53 kuruştur. İsteklilerin müteahhidlik vesikası göstermeleri ve bir teahhüdde en az 15.000 liralık bina ve buna benzer inşaatı iyi bir surette yapmış olduklarını isbat eylemeleri şarttır. İstekli teklif mektuplarını 25-5-937 cumartesi günü saat 11 e kadar vilâyet daimî encümenine vermeleri lâzımdır. (2402) 1—1984

Çanakkale Nafia Müdürlüğünden :

Çanakkale'de Mezarlık civarında yapılacak 137394.69 liralık 3 pavyonluk jandarma Garnizonu inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmesi 24.5.937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat on beşte Çanakkale Nafia Müdürlüğü odasında komisyon tarafından yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrakı 687 kuruş mukabilinde Çanakkale Nafia Müdürlüğünden alınabileceği gibi isteyenler bu şartnameleri ve evrakı Ankara'da yapı işleri umum müdürlüğüne ve İstanbul nafia müdürlüğüne müracaat ederek görülebilirler.

Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 8119 lira 73 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfiğin müteahhidlik vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. İsteklilerin teklif mektuplarını 24-5-937 pazartesi günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. (2464) 1—1931

Ankara Cumhuriyet Müddei Umumiliğinden:

Sivas ceza evinin 938 senesi mayıs nihayetine kadar bir senelik ekmeğe ihtiyacı çifti 960 gram hesabına en azı 135.000 ve en çoğu 170.000 kilo olarak alınacak olan ekmeğe yıllık yerli ve sarı baş buğdayından ve fabrikanın ikinci unundan olup çarşıda satılan ikinci nevi ekmeğten ve belediye harcı üzerinden tenzilâtla ihale edilmek üzere 15 Mayıs 937 tarihinden itibaren kapalı zarf usulüne 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

Talip olanların yüzde yedimüşük hesabına teminatı muvakkat akçesi ve banka mektubu ile haziranın beşinci cumartesi günü saat 11 de Sivas C. M. U. lik dairelerinde müteşkil komisyon ve daha ziyade malûmat almak isteyenler hapishane MD. yetine müracaatları ilân olunur. (1262) 1—2162

Kırşehir cumhuriyet müddei umumiliğinden:

Kırşehir cezaevinin bir senelik ekmeği kapalı zarf usulüyle 6-5-937 tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İsteklilerin % 7,5 kuruş hesabıyla 450 lira teminat akçelerini veya hükümetçe tanınmış bir banka mektubunu yatırmaları ve ihaleden sonra teminat akçesini iki misli olan yüzde on beş hesabıyla 900 liraya çıkarmaları lâzımdır.

Kati ihale 27-5-937 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de yapılacaktır. İsteklilerin o güne kadar Kırşehir cezaevi komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur. (1275) 1—2196

Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti : Merkez Hıfzıssıhha müessesesi müdüriyetinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş : Toprak altında kömür deposu ve memurin apartmanı etrafına beton yolları.

Bina ve tesisatının tahmini keşif bedeli 15554 liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.

A) Eksiltme şartnamesi.

B) Mukavele projesi.

C) Fennî ve hususî şartname.

D) Keşif cetveli.

E) 2 adet plân.

İsteklilere bu şartname ve evrakı 0,78 lira mukabilinde Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi muhasebesinden ve İstanbul Limanı S. S. merkezi levazım müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 5. 6. 937 tarihinde Cumartesi günü saat 11 de müessesede yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1166 lira 55 kuruş muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

6 — Eksiltmeye en az bir parçada 15000 liralık bina inşaatı yapmış olduğuna dair Nafia müdürlüklerinden vesika almış olanlar ve ticaret odasına kayıtlı bulunanlar girebilirler.

7 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar daireye getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1226) 1—2112

Ankara C. Müddeiumumiliğinden:

1 — Konya ceza evine bir yıllık ekmeğe ihtiyacı 27.5.937 gününden 11.6.937 gününe kadar 15 gün müddetle kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhale günü olan 11.6.937 gününe müsadir cuma günü saat 14 de Konya C. M. U. lîği dairelerinde icra kılınacaktır.

3 — Talipler teklifnamelerini o güne kadar komisyon riyasetine vermiş olmalarıdır.

4 — Ekmeğe yerli unundan has olacaktır.

Ve talipler bedeli muhamminin yüzde 7,5 olan 1997 lira 28 kuruş teminatı muvakkatelerini teklifnameleriyle birlikte komisyonla verecekler.

5 — Fazla izahat almak ve şartnameyi görmek isteyenlerin Konya ceza evi direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (1289) 1—2226

Kızılay Cemiyeti İzmir Merkezinden:

Kültür parkta Kızılay kurumu tarafından yaptırılacak kırk bin lira bedelli keşifli sağlık müzesinin ihalesi 3 Haziran 1937 perşembe günü saat on yedide Kızılay İzmir merkezinde kapalı zarf ile ihale edilecektir. Taliplerin şartname, keşifname, proje ve plânları görmek üzere İzmir belediyesi baş mühendisliğine müracaatları ve iştirak için tekliflerini söylenen gün ve saatte üç bin liralık teminat akçesiyle birlikte İzmir Kızılay kurumu başkanlığına vermeleri. (1298) 1—2216

Satılık Yatak Odası Takımı

İhlâmur üstüne limon kapı - lama yeni bir yatak odası takımı satılıktır. İstiyenler İsmetpaşa caddesinde Bakkal Cemal'e müracaat edebilirler. 1—2182

Doktor - Bakteriyolog Salâh Demirel

Dahill, sarı hastalıklar, idrar, kan, balgam cerahat ve sair tahlillerle befaber. Karaoğlan - Zencirli Cami karşısında. Muayene saatleri: 12-14 16-19

Satılık Ev

Kavaklıdere'de fevkalâde konforu olan 9 odalı ve salonları mevcut bir ev satılıktır. İstiyenler 2452 numaraya telefon ederek izahat alabilirler. 1—2231

İmtiyaz sahibi ve Başmuharrir Fahri Rifki ATAY
Başmuharrir Muavini Nasuhi BAYDAR
Umumî neşriyatı idare eden Yaz İşleri Müdürü Mümtaz Faik FENİK.
Çankırı caddesi civarında
Ulus Basimevinde basılmıştır.

KİRALIK Müstakil Ev

Yenişehir okula sokağında 5 odalı müstakil ev. Haziran başında. Telefon 1990 a sorulması. 1—2150

KİRALIK ODA

Aile yanında, banyolu ve mobelâli, geratı evhen. Yenişehir Tuna asfaltı bitişinde Yiğitkoşun S. 15 1—2211

Satılık Hane

Yenişehirde İnkilâb sokağında beş odalı 13 N. hane satılıktır. İstiyenler içindekilere müracaat edebilirler. Telefon No. 3231 1—2126

YENİ

SİNEMALAR

HALK

BU GECE saat 20,30 da
Komik Naşit ve arkadaşları tarafından

ARŞİN MAL ALAN

Operet 4 perde

Bay Naşit Veli rolünde

GÜNDÜZ

Almanca sözlü eğlenceli,

çok güzel bir film

KÖR EBE

Baş rollerde:

RENATE MÜLLER - ADOLPH

WOHLBRUK - JENNY JUGO

Her iki sinemada programlara ilâveten:

19 Mayıs münasebetiyle sureti mahsusada çevrilmiş türkçe sözlü spor ve gençlik filmi

Serveti fûnun

1891

UYANIŞ

Serveti fûnun

1891

Başyazarı: A. İhsan Tokgöz
47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitabevidir. Senelik abone 10 lira, Sayısı 20 kuruş.

Ankara Valiliğinden:

Bankalar caddesinde hususî idareye aid olup bir sene müddetle icara verilmek üzere açık artırma konulan 4/64 No. lu mağazaya muayyen müddeti zarfında talip çıkmamasından 17.5.937 tarihinden itibaren ihalesi 10 gün temdid edilmiştir.

İhalesi 27 Mayıs 937 perşembe günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

Taliplerin eski bedeli olan 5448 liranın % 7,5 nisbetinde muvakkat teminatlarla mezkûr gün ve saatte daimî encümene, şartnamesini görmek isteyenlerin de hususî muhasebe tahsil ve tahakkuk müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (1294) 1—2221

Ankara Valiliğinden:

Kızılca hamam kaza merkezinde hususî idareye aid iki adet kaplıca icara verilmek üzere müzayedeye konulmuş ise de muayyen müddet zarfında talibi çıkmamasından 20.5.937 den itibaren 10 gün uzatılmıştır.

İcar müddeti bir senedir.

Taliplerin sabık ihale bedeli olan 2656 liranın yüzde 7,5'ü nisbetinde teminatlarla Kızılca hamam kaymakamlığına, şartnamesini görmek isteyenlerin de hususî idare tahakkuk ve tahsil müdürlüğüne veya mahalli kaymakamlığına müracaatları ilân olunur. (1293) 1—2220

Ankara Belediye Reisliğinden:

Hafta tatili kanunundan istifade eden ticarethanelere verilen ruhsatiye müddeti 31.5.937 tarihinde bitiyor. Bu günden itibaren bu ruhsatiyelerin yenileştirilmesine başlanılmıştır. Alâkadarların şimdiden eski ruhsatiyelerini bir istidaya ilâzîlerek müracaat etmeleri lâzımdır. Yeni sene için ruhsatiye almamış olanların ticarethaneleri haziranın birinci gününden itibaren pazar günleri kapatılacaktır. (1299) 1—2217

Ankara Vilâyetinden:

Fahrettin kızları Adivye ve Memnune namlarına müseccel Oğuz mahallesinin Ulukapı caddesinde yeni 63, 65, 67, 69, 71, 73, No. lu ahşap altı dükkân ve Nazımbey mahallesinin Fahrettin sokağında yeni 1, 1-1 No. lu iki evintapı kütüğünün hacizler hanesinde (kefalet 777) şeklinde meşruhat olup mevridi ve mahiyeti muhafızlığımızca anlaşılmayan bu şehrin terkinin yapılacağından alâkası olanlar varsa bir ay içinde kanunen muteber vesikalariyle birlikte Ankara merkez tapu sicil muhafızlığına müracaatları. (1281) 1—2228

Ankara İnhisarlar

Baş Müdürlüğünden:

Akçakoyunlu tuzlasında bir numaralı havuzun 2306 lira 9 kuruş muhammen bedelli keşif varakasına göre tamiri için eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin bedeli muhammenin yüzde yedi buğusu olan 173 lira ilk teminat paralarıyla birlikte 10.6.937 tarihinde saat 15 de idaremizde toplanacak komisyonla gelmeleri ve şeraiti anlamak için de hergün tuz fen şubemize veya mahalli tuzla memurluğuna müracaatları ilân olunur. (1282) 1—2227

Ankara Defterdarlığı Varidat

Tahakkuk Müdürlüğünden:

Mükellefin İsmi Nevi İstigali Kazanç V. Tarh İhbarnamenin Dosya No. Zehra Bakkal — 49 50 561 933 11 25 4228 Karabet oğlu Dikran Manifaturacı 184 92 46 936 8 54 4120 Yukarıda isimleri yazılı mükelleflerin ikametgâhları meçhul olduğundan namlarına matruh kazanç vergisine aid ihbarnameleri tebliğ edilememiştir. Tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1290) 1—2224

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

2. ci keşide 11 - Haziran - 1937 dedir.

Büyük İkramiye

40.000 Liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Ayrıca: (3.000) liradan başlayarak (20) liraya kadar büyük ve küçük birçok ikramiyelerle amortileri havi olan bu zengin plândan istifade etmek için bir bilet almaktan çekinmeyiniz...

Türk İnkilâbında T e r a k k i Hamleleri

Şimdiye kadar ilk defa çevrilen bu bü.

yük milli film son otuz senelik tarihi.

mizin canlı bir vesikasıdır.

Her iki sinemada programlara ilâveten:

19 Mayıs münasebetiyle sureti mahsusada çevrilmiş türkçe sözlü spor ve gençlik filmi